

Βρυξέλλες, 24 Νοεμβρίου 2022
(OR. en)

15175/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0339(NLE)

ENER 625
ECOFIN 1225

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14961/22

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 13690/22 + ADD 1

Θέμα: Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών αερίου, διασυνοριακών ανταλλαγών αερίου και αξιόπιστων δεικτών αναφοράς για τις τιμές

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες το κείμενο της πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου για την ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών αερίου, διασυνοριακών ανταλλαγών αερίου και αξιόπιστων δεικτών αναφοράς για τις τιμές, μετά τη συμφωνία επί του περιεχομένου στο έκτακτο Συμβούλιο Ενέργειας της 24ης Νοεμβρίου 2022. Το κείμενο του παραρτήματος υπόκειται σε αναθεώρηση από τους γλωσσομαθείς νομικούς.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/... ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της...

για την ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών αερίου, διασυνοριακών ανταλλαγών αερίου και αξιόπιστων δεικτών αναφοράς για τις τιμές

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 122 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- 1) Η απρόκλητη και αδικαιολόγητη στρατιωτική επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας και η άνευ προηγουμένου μείωση του εφοδιασμού των κρατών μελών με φυσικό αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία απειλούν την ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης και των κρατών μελών της. Ταυτόχρονα, η χρήση του εφοδιασμού με αέριο ως όπλου και η χειραγώγηση των αγορών από τη Ρωσική Ομοσπονδία μέσω σκόπιμων διαταραχών των ροών αερίου έχουν προκαλέσει ραγδαία άνοδο των τιμών της ενέργειας στην Ένωση, γεγονός που όχι μόνο θέτει σε κίνδυνο την οικονομία της Ένωσης, αλλά και πλήττει σοβαρά την ασφάλεια του εφοδιασμού.

- 2) Η κατάσταση αυτή απαιτεί ισχυρή και συντονισμένη αντίδραση από την Ένωση, για να προστατευθούν οι πολίτες και η οικονομία της από τις υπερβολικές και χειραγωγημένες τιμές της αγοράς και για να διασφαλιστούν οι ροές αερίου προς όλους τους καταναλωτές που έχουν ανάγκη σε διασυννοριακό επίπεδο, ακόμα και όταν υπάρχει έλλειψη αερίου. Για να περιοριστεί η εξάρτηση από τον εφοδιασμό με φυσικό αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία και να μειωθούν οι υπερβολικές τιμές, κρίσιμης σημασίας είναι ο καλύτερος συντονισμός των αγορών αερίου από τους εξωτερικούς προμηθευτές.
- 3) Το άρθρο 122 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δίνει τη δυνατότητα στο Συμβούλιο να αποφασίζει, βάσει προτάσεως της Επιτροπής και με πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ κρατών μελών, σχετικά με τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής κατάστασης, ιδίως εάν ανακύψουν σοβαρές δυσκολίες στον εφοδιασμό με ορισμένα προϊόντα, ιδίως στον τομέα της ενέργειας. Ο υψηλός κίνδυνος πλήρους διακοπής του εφοδιασμού με ρωσικό φυσικό αέριο και η ακραία αύξηση των τιμών της ενέργειας που υπονομεύει την οικονομία της Ένωσης συνιστούν τέτοιες σοβαρές δυσκολίες.
- 4) Η Επιτροπή, στην ανακοίνωση που εξέδωσε στις 18 Μαΐου 2022 με τίτλο «Σχέδιο REPowerEU», ανήγγειλε τη δημιουργία μιας ενεργειακής πλατφόρμας της ΕΕ¹ σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, με σκοπό τις από κοινού αγορές αερίου, υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) και υδρογόνου. Η ανακοίνωση αυτή εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 30ής και 31ης Μαΐου 2022. Στο πλαίσιο του σχεδίου REPowerEU, η Επιτροπή παρουσίασε επίσης τη στρατηγική για μια εξωτερική ενεργειακή δέσμευση της ΕΕ², στην οποία εξηγείται πώς η Ένωση στηρίζει μια παγκόσμια, καθαρή και δίκαιη ενεργειακή μετάβαση η οποία θα διασφαλίζει βιώσιμη, ασφαλή και οικονομικά προσιτή ενέργεια, μεταξύ άλλων και με τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης, ιδίως μέσω της διαπραγμάτευσης πολιτικών δεσμεύσεων με υπάρχοντες ή νέους προμηθευτές αερίου για την αύξηση των παραδόσεων αερίου και την αντικατάσταση επομένως των παραδόσεων ρωσικού αερίου στην Ευρώπη.

¹ COM(2022) 108 final.

² JOIN(2022) 23 final.

- 5) Η ενεργειακή πλατφόρμα της ΕΕ μπορεί να διαδραματίσει καίριο ρόλο στην επιδίωξη αμοιβαία επωφελών εταιρικών σχέσεων οι οποίες να συμβάλλουν στην ασφάλεια του εφοδιασμού και να επιφέρουν τη μείωση των τιμών εισαγωγής αερίου που αγοράζεται από τρίτες χώρες, αξιοποιώντας πλήρως το συλλογικό βάρος της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν, έχει ουσιαστική σημασία να ενισχυθούν οι διεθνείς επαφές με προμηθευτές αερίου (τόσο μέσω αγωγών όσο και με τη μορφή ΥΦΑ), καθώς και με προμηθευτές πράσινου υδρογόνου στο μέλλον. Ειδικότερα, ένας ισχυρότερος συντονισμός με τα κράτη μέλη και μεταξύ αυτών έναντι τρίτων χωρών μέσω της ενεργειακής πλατφόρμας της ΕΕ θα διασφάλιζε την αποτελεσματικότερη συλλογική βαρύτητα της Ένωσης.
- 6) Στον βαθμό που η κατάσταση όσον αφορά την κατοχύρωση της ασφάλειας εφοδιασμού εξακολουθεί να διέπεται από σοβαρές δυσκολίες, οι από κοινού αγορές αναμένεται ότι θα συμβάλλουν, αφενός, στην εξασφάλιση πιο ισότιμης πρόσβασης των επιχειρήσεων από όλα τα κράτη μέλη σε νέες ή πρόσθετες πηγές αερίου και, αφετέρου, στην επίτευξη χαμηλότερων τιμών από εκείνες που θα ίσχυαν ειδάλλως για όσους αγοράζουν το αέριο μέσω του παρόχου υπηρεσιών μεμονωμένα, προς όφελος των τελικών καταναλωτών.
- 7) Οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα μια πιο ευνοϊκή μεταχείριση ή στήριξη του εφοδιασμού με ανανεώσιμα αέρια, όπως το βιομεθάνιο και το υδρογόνο, στον βαθμό που αυτά μπορούν να διοχετευθούν με ασφάλεια στο σύστημα αερίου, και του εφοδιασμού με αέριο το οποίο διαφορετικά θα υποβαλλόταν σε εξαερισμό ή σε καύση σε πυρσό. Ελλείψει επίσημης νομικής απαίτησης σε οποιαδήποτε οικεία δικαιοδοσία, οι επιχειρήσεις που συνάπτουν συμβάσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα είναι σε θέση να χρησιμοποιούν το πρότυπο 2.0 της Σύμπραξης των τομέων πετρελαίου και φυσικού αερίου για το μεθάνιο του ΟΗΕ (UN Oil and Gas Methane Partnership 2.0 Standard), για τη μέτρηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών μεθανίου κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- 8) Ο νέος μηχανισμός που θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συνίσταται σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο, επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο και που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση θα συγκεντρώνουν τη ζήτησή τους σε αέριο μέσω παρόχου υπηρεσιών, με τον οποίο έχει συνάψει σύμβαση η Επιτροπή. Αυτό θα δίνει τη δυνατότητα στους προμηθευτές αερίου να υποβάλλουν προσφορές βάσει μεγάλων συγκεντρωτικών ποσοτήτων, αντί πολλών μικρότερων προσφορών σε αγοραστές που τους προσεγγίζουν μεμονωμένα. Στο δεύτερο στάδιο, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση θα μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις αγοράς αερίου, μεμονωμένα ή συντονισμένα μαζί με άλλους, με προμηθευτές ή παραγωγούς φυσικού αερίου που καλύπτουν τη συγκεντρωτική ζήτηση.
- 9) Όσο η κατάσταση αναφορικά με την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού εξακολουθεί να παρουσιάζει σοβαρές δυσκολίες, η συγκέντρωση της ζήτησης και οι από κοινού αγορές αναμένεται ότι θα συμβάλουν, αφενός, στην εξασφάλιση πιο ισότιμης πρόσβασης των επιχειρήσεων από όλα τα κράτη μέλη σε νέες ή πρόσθετες πηγές αερίου και, αφετέρου, στην επίτευξη χαμηλότερων τιμών από εκείνες που θα ίσχυαν ειδιάλλως για όσους αγοράζουν το αέριο μέσω του παρόχου υπηρεσιών, προς όφελος των τελικών καταναλωτών. Μια πρώτη αναφορά στη δυνατότητα μιας περιορισμένης μορφής από κοινού αγορών αερίου για σκοπούς εξισορρόπησης περιλαμβάνεται ήδη στην πρόταση κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου³. Ωστόσο, η πρόταση συντάχθηκε πριν από τη στρατιωτική επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας· επιπλέον, δεν περιλάμβανε λεπτομερές σχέδιο, καθώς αφορούσε μόνο τις πολύ ειδικές ανάγκες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς για την εξισορρόπηση της ενέργειας. Καθώς απαιτείται άμεση και πολύ πιο ολοκληρωμένη λύση στο πρόβλημα των ελλειπουσών δομών για συντονισμένες αγορές αερίου, είναι σκόπιμο να προταθεί μια προσωρινή ταχεία λύση.

³ Βλ. άρθρο 64 της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου (αναδιατύπωση) COM/2021/804 final.

- 10) Επομένως, οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν να ενισχύσουν την αλληλεγγύη της Ένωσης όσον αφορά την αγορά και τη διανομή αερίου. Σε πνεύμα αλληλεγγύης, οι από κοινού αγορές αναμένεται ότι θα στηρίξουν ιδίως τις επιχειρήσεις που προηγουμένως αγόραζαν αέριο μόνο ή κυρίως από Ρώσους προμηθευτές, βοηθώντας τες να προμηθεύονται αέριο από εναλλακτικούς προμηθευτές ή παρόχους φυσικού αερίου υπό ευνοϊκούς όρους, ως αποτέλεσμα της συγκέντρωσης της ζήτησης και των από κοινού αγορών.
- 11) Η συγκέντρωση της ζήτησης και οι από κοινού αγορές αναμένεται να συμβάλουν στην πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου στο πλαίσιο της τρέχουσας κατάστασης έκτακτης ανάγκης, στην περίπτωση που τα περισσότερα ευρωπαϊκά αποθέματα αερίου εξαντληθούν μετά τον επικείμενο χειμώνα. Επιπλέον, αναμένεται να συμβάλει στην αγορά αερίου με πιο συντονισμένο τρόπο, σε πνεύμα αλληλεγγύης.
- 12) Είναι επομένως αναγκαίο να καθιερωθούν επειγόντως ταχείες και προσωρινές από κοινού αγορές. Αυτό θα επιτρέψει την ταχεία καθιέρωση ενός παρόχου υπηρεσιών, ώστε να καταστεί δυνατή η συγκέντρωση της ζήτησης. Ο πάροχος υπηρεσιών που θα συνάψει σύμβαση με την Επιτροπή θα έχει μόνο μερικές βασικές λειτουργίες, ενώ η διαδικασία την οποία οργανώνει θα αποτελείται μόνο από υποχρεωτικά στοιχεία όσον αφορά τη συμμετοχή στη συγκέντρωση της ζήτησης, αλλά δεν θα περιλαμβάνει ακόμη υποχρεωτικό συντονισμό των συμβατικών όρων ή υποχρέωση υποβολής δεσμευτικών προσφορών για την αγορά αερίου μέσω της διαδικασίας αυτής.

- 13) Δεν θα πρέπει να επιβάλλεται η υποχρέωση στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή τις επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο να αγοράζουν αέριο μέσω του παρόχου υπηρεσιών, συνάπτοντας συμβάσεις προμήθειας αερίου ή μνημόνια συνεννόησης με τους προμηθευτές ή τους παραγωγούς αερίου που καλύπτουν τη συγκεντρωτική ζήτηση. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο παροτρύνονται θερμά να διερευνήσουν μορφές συνεργασίας οι οποίες συνάδουν με το δίκαιο περί ανταγωνισμού και να χρησιμοποιήσουν τον πάροχο υπηρεσιών ώστε να αποκομίσουν πλήρως τα οφέλη της από κοινού αγοράς. Επομένως, θα μπορούσε να διαμορφωθεί ένας μηχανισμός μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών και των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, με τον οποίο να καθορίζονται οι κύριοι όροι υπό τους οποίους οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις αναλαμβάνουν δέσμευση να αγοράσουν το αέριο που αντιστοιχεί στη συγκεντρωτική ζήτηση.
- 14) Είναι σημαντικό η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να έχουν σαφή εικόνα των προβλεπόμενων και των συναφθεισών συμβάσεων προμήθειας αερίου σε ολόκληρη την Ένωση, ώστε να εκτιμήσουν κατά πόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι της ασφάλειας του εφοδιασμού και της ενεργειακής αλληλεγγύης. Ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις ή οι αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στα οποία είναι εγκατεστημένες οι εν λόγω επιχειρήσεις σχετικά με μεγάλες προγραμματισμένες αγορές αερίου άνω των 5 TWh/έτος. Αυτό θα πρέπει να ισχύει ιδίως για τις βασικές πληροφορίες που αφορούν νέες ή ανανεωμένες συμβάσεις. Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εκδίδει συστάσεις προς τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή τις αρχές των οικείων κρατών μελών, ιδίως στις περιπτώσεις όπου τυχόν περαιτέρω συντονισμός θα μπορούσε να βελτιώσει τη λειτουργία των από κοινού αγορών ή όπου η προκήρυξη διαγωνισμού για την αγορά αερίου ή για σχεδιαζόμενες αγορές αερίου ενδέχεται να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια εφοδιασμού, στην εσωτερική αγορά ή στην ενεργειακή αλληλεγγύη. Η έκδοση της σύστασης δεν θα πρέπει να εμποδίζει εν τω μεταξύ επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή αρχές των οικείων κρατών μελών να προχωρήσουν στις διαπραγματεύσεις.

- 15) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επικουρούν την Επιτροπή κατά την εκτίμηση του κατά πόσον οι σχετικές αγορές αερίου ενισχύουν την ασφάλεια εφοδιασμού στην Ένωση και είναι συμβατές με την αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να συγκροτηθεί ad hoc διοικητικό συμβούλιο, αποτελούμενο από εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής, για να συμβάλει στον συντονισμό αυτής της εκτίμησης.
- 16) Η διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης για τους σκοπούς της από κοινού αγοράς θα πρέπει να πραγματοποιείται από τον κατάλληλο πάροχο υπηρεσιών. Συνεπώς, η Επιτροπή θα πρέπει να συνάψει σύμβαση με πάροχο υπηρεσιών μέσω διαδικασίας σύναψης συμβάσεων, σύμφωνα με τον κανονισμό 2018/1046⁴, ο οποίος θα μπορεί να αναπτύξει κατάλληλο εργαλείο ΤΠ και να οργανώσει τη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης. Θα μπορούσαν να εισπράττονται τέλη από τους συμμετέχοντες στην από κοινού αγορά για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών.
- 16α) Κατά την κατανομή των δικαιωμάτων πρόσβασης στον εφοδιασμό μεταξύ των επιχειρήσεων που συγκεντρώνουν τη ζήτηση, ο πάροχος υπηρεσιών θα πρέπει να εφαρμόζει μεθόδους που δεν εισάγουν διακρίσεις μεταξύ μικρότερων και μεγαλύτερων συμμετεχόντων στη συγκέντρωση της ζήτησης και θα πρέπει να είναι δίκαιος ανεξάρτητα από τις ποσότητες αερίου που ζητούν μεμονωμένες επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, ο πάροχος υπηρεσιών θα πρέπει να κατανέμει τα δικαιώματα πρόσβασης κατ' αναλογία προς τις ποσότητες αερίου που δηλώνουν ότι αγοράζουν μεμονωμένες επιχειρήσεις για τον δεδομένο χρόνο παράδοσης και τον συγκεκριμένο προορισμό. Αυτό μπορεί να είναι σημαντικό σε περιπτώσεις όπου η προσφορά δεν καλύπτει επαρκώς τη ζήτηση στην αγορά της Ένωσης.

⁴ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

- 17) Η συγκέντρωση της ζήτησης και η αγορά φυσικού αερίου είναι πολύπλοκες διαδικασίες, οι οποίες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη διάφορα στοιχεία, τα οποία δεν περιορίζονται στις τιμές, αλλά περιλαμβάνουν και τις ποσότητες, τα σημεία παράδοσης και άλλες παραμέτρους. Επομένως, ο πάροχος υπηρεσιών που θα επιλεγεί θα πρέπει να διαθέτει το αναγκαίο επίπεδο πείρας όσον αφορά τη διαχείριση και τη συγκέντρωση αγορών φυσικού αερίου ή συναφών υπηρεσιών στο επίπεδο της Ένωσης. Επίσης, η συγκέντρωση της ζήτησης και η αγορά φυσικού αερίου αποτελούν κρίσιμο στοιχείο για την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού με αέριο και της διασφάλισης της αρχής της ενεργειακής αλληλεγγύης στην Ένωση.
- 17α) Η προστασία εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών είναι υψίστης σημασίας όταν τέτοιες πληροφορίες τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής, των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή του παρόχου υπηρεσιών που καταρτίζει ή διαχειρίζεται το εργαλείο ΤΠ για τη συγκέντρωση της ζήτησης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα πρέπει να εφαρμόζει αποτελεσματικά εργαλεία για την προστασία των πληροφοριών αυτών από τυχόν κινδύνους μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης και κυβερνοασφάλειας. Τυχόν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της συγκέντρωσης της ζήτησης και των από κοινού αγορών θα πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*.
- 18) Οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν να λάβουν διάφορες μορφές. Θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν μέσω διαγωνισμών ή δημοπρασιών που διοργανώνονται από τον πάροχο υπηρεσιών, ο οποίος συγκεντρώνει τη ζήτηση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και των επιχειρήσεων που καταναλώνουν αέριο, ώστε να την αντιστοιχίσει ενδεχομένως με προσφορές από προμηθευτές ή παραγωγούς φυσικού αερίου, χρησιμοποιώντας εργαλείο ΤΠ.

- 19) Ένας από τους στόχους της συγκέντρωσης της ζήτησης και των από κοινού αγορών είναι να μειωθεί ο κίνδυνος περιττών αυξήσεων των τιμών που προκαλείται από τις εταιρείες που υποβάλλουν προσφορές για την ίδια ποσότητα αερίου. Η εξασφάλιση ότι τα πλήρη οφέλη των από κοινού αγορών φτάνουν στους τελικούς καταναλωτές εξαρτάται τελικά από τις αποφάσεις των ίδιων των επιχειρήσεων. Οι μεγάλες εταιρείες θα πρέπει να υπόκεινται σε περιορισμούς, ακόμα και αν μπορούν να πωλούν το αέριο σε υψηλότερες τιμές. Οι επιχειρήσεις που επωφελούνται από χαμηλότερες τιμές για την αγορά αερίου μέσω της από κοινού αγοράς θα πρέπει να μετακυλίσουν τα εν λόγω οφέλη στους καταναλωτές. Η μετακύλιση των χαμηλότερων τιμών θα αποτελέσει σημαντική ένδειξη της επιτυχίας των από κοινού αγορών, καθώς είναι ζωτικής σημασίας για τους καταναλωτές.
- 19α) Η συγκέντρωση της ζήτησης και οι από κοινού αγορές θα πρέπει να είναι ανοικτές σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου και επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο και είναι εγκατεστημένες στην Ένωση. Οι από κοινού αγορές μπορούν να είναι ιδιαίτερα επωφελείς και για τους βιομηχανικούς καταναλωτές που χρησιμοποιούν εντατικά το αέριο στις διαδικασίες παραγωγής τους, όπως οι παραγωγοί λιπασμάτων, χάλυβα, κεραμικών και γυαλιού, καθώς τους παρέχουν τη δυνατότητα να συγκεντρώνουν τη ζήτησή τους, να συνάπτουν συμβάσεις για φορτία αερίου και ΥΦΑ, και να διαρθρώνουν τον εφοδιασμό ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Η διαδικασία οργάνωσης των από κοινού αγορών θα πρέπει να διέπεται από διαφανείς κανόνες σχετικά με τον τρόπο συμμετοχής σε αυτήν και να διασφαλίζει τον ανοικτό χαρακτήρα της.
- 19β) Το άνοιγμα της συγκέντρωσης της ζήτησης και των από κοινού αγορών και για τα Δυτικά Βαλκάνια και τους τρεις συνδεδεμένους Ανατολικούς Εταίρους αποτελεί δεδηλωμένο πολιτικό στόχο της Ένωσης. Ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στη συγκέντρωση της ζήτησης και σε από κοινού αγορές που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό, υπό την προϋπόθεση ότι ισχύουν οι αναγκαίες ρυθμίσεις.

- 20) Είναι ανάγκη να μειωθεί η εξάρτηση της Ένωσης από το αέριο που προμηθεύεται από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Οι επιχειρήσεις που ελέγχονται από τη Ρωσική Ομοσπονδία ή οποιοδήποτε ρωσικό φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή οι επιχειρήσεις κατά των οποίων εφαρμόζονται ενωσιακά περιοριστικά μέτρα που έχουν θεσπιστεί βάσει του άρθρου 215 της ΣΛΕΕ, ή επιχειρήσεις που ανήκουν ή ελέγχονται από οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα που υπόκειται στα εν λόγω περιοριστικά μέτρα θα πρέπει, συνεπώς, να αποκλείονται από τη συμμετοχή σε από κοινού αγορές, καθώς και από την οργάνωση της διαδικασίας των από κοινού αγορών.
- 21) Προκειμένου να αποτραπεί το ενδεχόμενο να τεθεί σε κίνδυνο ή να διακυβευθεί ο στόχος της διαφοροποίησης από το αέριο που λαμβάνεται από τη Ρωσική Ομοσπονδία μέσω της συμμετοχής επιχειρήσεων ή άλλων φορέων που ελέγχονται από ρωσικά φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή επιχειρήσεις εγκατεστημένες στη Ρωσική Ομοσπονδία σε συγκέντρωση της ζήτησης και σε από κοινού αγορές, θα πρέπει να αποκλειστεί η συμμετοχή και των οντοτήτων αυτών.

- (21α) Επιπλέον, το φυσικό αέριο που προέρχεται από τη Ρωσική Ομοσπονδία δεν θα πρέπει να υπόκειται σε από κοινού αγορές. Για τον σκοπό αυτό, το φυσικό αέριο που εισέρχεται στα κράτη μέλη ή στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας μέσω συγκεκριμένων σημείων εισόδου δεν θα πρέπει να υπόκειται σε από κοινού αγορές, δεδομένου ότι το φυσικό αέριο που προέρχεται από τη Ρωσική Ομοσπονδία είναι πιθανό να εισέλθει στα κράτη μέλη ή στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας μέσω των εν λόγω σημείων εισόδου.
- 22) Οι συμμετέχοντες στην από κοινού αγορά αερίου ενδέχεται να χρειάζονται οικονομικές εγγυήσεις, σε περίπτωση που κάποια από τις επιχειρήσεις δεν είναι σε θέση να πληρώσει το τελικό ποσό της σύμβασης. Τα κράτη μέλη ή άλλα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη, συμπεριλαμβανομένων εγγυήσεων, σε συμμετέχοντες σε από κοινού αγορές. Η παροχή χρηματοδοτικής βοήθειας θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις, στους οποίους περιλαμβάνεται το προσωρινό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για την κρίση, όπου αυτό αρμόζει.
- 23) Η πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου είναι ζωτικής σημασίας για να κατοχυρωθεί η ασφάλεια εφοδιασμού στην Ένωση. Λόγω της μείωσης του εφοδιασμού με φυσικό αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία, τα κράτη μέλη ενδέχεται να αντιμετωπίσουν προκλήσεις όσον αφορά την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ώστε να κατοχυρωθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο για τον χειμώνα 2023/2024, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1032⁵. Η χρήση της δυνατότητας συγκέντρωσης της ζήτησης μέσω του παρόχου υπηρεσιών θα μπορούσε να βοηθήσει τα κράτη μέλη να μειώσουν τις εν λόγω προκλήσεις. Θα μπορούσε ιδίως, εντός των ορίων του δικαίου περί ανταγωνισμού, να στηρίξει τη συντονισμένη διαχείριση της πλήρωσης και της αποθήκευσης ενόψει της επόμενης περιόδου πλήρωσης, γεγονός που θα επέτρεπε να αποφευχθούν οι υπερβολικά υψηλές τιμές που προκαλεί, μεταξύ άλλων, η ασυντόνιστη πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1032 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1938 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 σχετικά με την αποθήκευση αερίου (ΕΕ L 173 της 30.6.2022, σ. 17).

- 24) Για να εξασφαλιστεί ότι οι από κοινού αγορές συμβάλουν στην πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου σύμφωνα με τους ενδιάμεσους στόχους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1032, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου που υπάγονται στη δική τους δικαιοδοσία χρησιμοποιούν τη διαδικασία που οργανώνει ο πάροχος υπηρεσιών ως ένα δυνατό μέσο για την επίτευξη των στόχων πλήρωσης.
- 25) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/1032 απαιτεί από τα κράτη μέλη να πληρώσουν τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης τους έως το 90 % της δυναμικότητάς τους μέχρι τον Νοέμβριο του 2023. Ο στόχος αυτός είναι υψηλότερος από τον στόχο του Νοεμβρίου 2022 (80 %). Οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν να βοηθήσουν τα κράτη μέλη να επιτύχουν αυτόν τον νέο στόχο. Κατά την προσπάθειά τους αυτή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν από τις εγχώριες επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν τον πάροχο υπηρεσιών για τη συγκέντρωση της ζήτησης με επαρκώς υψηλές ποσότητες αερίου ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος να μην είναι δυνατή η πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν από τις εταιρείες τους να συμπεριλαμβάνουν στη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης ποσότητες που ισοδυναμούν τουλάχιστον με το 15 %, αντιστοιχούν δηλαδή σε περίπου 13,5 bcm για το σύνολο της ΕΕ της οικείας στοχευόμενης ποσότητας πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης για το επόμενο έτος. Τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης στο έδαφός τους θα πρέπει να συμμετέχουν στη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης με ποσότητες ισοδύναμες με το 15 % της υποχρέωσης που υπέχουν για επιμερισμό των βαρών σύμφωνα με το άρθρο 6γ του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.
- 25α) Η συγκέντρωση της ζήτησης και οι από κοινού αγορές δεν επιτάσσουν τη διαχείριση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών εγκαταστάσεων αποθήκευσης φυσικού αερίου, και δεν θίγουν τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1032 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938.

- 26) Οι επιχειρήσεις, για να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά τις από κοινού αγορές και να συνάψουν συμφωνίες για αέριο με προμηθευτές που προσφέρουν αέριο στον πάροχο υπηρεσιών, θα πρέπει να είναι σε θέση να συντονίζουν τους όρους αγοράς, όπως τις ποσότητες, την τιμή του αερίου, τα σημεία παράδοσης και τις προθεσμίες, εντός των ορίων που θέτει το ενωσιακό δίκαιο. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου που συμμετέχουν σε κοινοπραξία αγοράς αερίου θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται άμεσα ή έμμεσα περιορίζονται στα απολύτως αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου, σύμφωνα με το άρθρο 101 της ΣΛΕΕ. Επιπλέον, οι διατάξεις περί διαφάνειας και διακυβέρνησης του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι συμβάσεις της κοινοπραξίας αγοράς δεν θέτουν σε κίνδυνο ούτε την ασφάλεια εφοδιασμού ούτε την ενεργειακή αλληλεγγύη, ιδίως όταν τα κράτη μέλη συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στη διαδικασία αγοράς.
- 27) Παρά το γεγονός ότι μπορούν να συσταθούν περισσότερες από μία κοινοπραξίες αγοράς αερίου, η πιο αποτελεσματική επιλογή θα ήταν να συγκροτηθεί μία ενιαία κοινοπραξία αγοράς αερίου, η οποία θα περιλαμβάνει όσο το δυνατόν περισσότερες εταιρείες, ώστε να συγκεντρώνει τη ζήτηση μέσω του παρόχου υπηρεσιών, και θα έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο συμβατό με το ενωσιακό δίκαιο περί ανταγωνισμού. Επιπλέον, η συνένωση δυνάμεων σε μια ενιαία κοινοπραξία αγοράς αερίου αναμένεται να προσδώσει στην Ένωση ενισχυμένη διαπραγματευτική ισχύ εντός της αγοράς και να διαμορφώσει ευνοϊκές συνθήκες που δύσκολα θα επιτυγχάνονταν από μικρότερες επιχειρήσεις της Ένωσης ή στην περίπτωση κατακερματισμένης δράσης.

- 28) Ο σχεδιασμός και η συγκρότηση κοινοπραξιών αγοράς αερίου δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους ενωσιακούς κανόνες περί ανταγωνισμού, όπως εφαρμόζονται υπό το πρίσμα των τρεχουσών εξαιρετικών συνθηκών της αγοράς. Η Επιτροπή έχει δηλώσει ότι είναι έτοιμη να παράσχει καθοδήγηση στις εταιρείες κατά τον σχεδιασμό μιας τέτοιας κοινοπραξίας αγοράς αερίου και να εκδώσει ταχέως απόφαση, δυνάμει του άρθρου 10 του κανονισμού 1/2003, περί της μη εφαρμογής των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ, εάν ενσωματωθούν και τηρηθούν οι σχετικές διασφαλίσεις. Η Επιτροπή έχει επίσης δηλώσει ότι είναι έτοιμη να παράσχει άτυπες οδηγίες στον βαθμό που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις σε οποιαδήποτε άλλη κοινοπραξία αντιμετωπίζουν αβεβαιότητα όσον αφορά την αξιολόγηση ενός ή περισσότερων στοιχείων της συμφωνίας τους για από κοινού αγορές βάσει των ενωσιακών κανόνων περί ανταγωνισμού.
- 30) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, τα μέτρα σχετικά με τη συγκέντρωση της ζήτησης και τις από κοινού αγορές δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου τους, καθώς η εφαρμογή τους θα είναι εθελοντική, με περιορισμένη μόνο εξαίρεση όσον αφορά την υποχρεωτική συγκέντρωση της ζήτησης για τον σκοπό της πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου, ενώ οι ιδιωτικές επιχειρήσεις θα παραμείνουν συμβαλλόμενα μέρη στις συμβάσεις προμήθειας αερίου που συνάπτονται στο πλαίσιο των από κοινού αγορών.

- 31) Για να βελτιστοποιηθεί η ικανότητα απορρόφησης ΥΦΑ των τερματικών σταθμών ΥΦΑ της Ένωσης και η χρήση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, απαιτούνται ενισχυμένες ρυθμίσεις διαφάνειας και μια οργανωμένη αγορά η οποία θα διευκολύνει το δευτερογενές εμπόριο σε δυναμικότητα αποθήκευσης αερίου και σε δυναμικότητα των εγκαταστάσεων ΥΦΑ, παρόμοιες με εκείνες που υπάρχουν για τη μεταφορά αερίου μέσω αγωγών. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε περιόδους έκτακτης ανάγκης και αλλαγών στις ροές αερίου, από το αέριο μέσω αγωγών από τη Ρωσική Ομοσπονδία σε ΥΦΑ. Η πρόταση της Επιτροπής για την αναθεώρηση του κανονισμού για το φυσικό αέριο της δέσμης μέτρων για την απανθρακοποίηση των αγορών υδρογόνου και αερίου⁶ περιλαμβάνει σχετικές διατάξεις. Έχει κρίσιμη σημασία να επισπευσθεί η εφαρμογή των συγκεκριμένων διατάξεων στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της κρίσης, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν οι τερματικοί σταθμοί ΥΦΑ και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου με την αναγκαία διαφάνεια και πιο αποτελεσματικά. Όσον αφορά μια πανευρωπαϊκή πλατφόρμα διαφάνειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τις υφιστάμενες πλατφόρμες διαφάνειας της Ένωσης για τερματικούς σταθμούς ΥΦΑ και εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου για να εξασφαλίσουν ταχεία εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Όσον αφορά μια πλατφόρμα δέσμευσης δευτερογενούς δυναμικότητας, οι διαχειριστές τερματικών σταθμών ΥΦΑ και οι διαχειριστές αποθήκευσης θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τις υφιστάμενες πλατφόρμες τους εμπλουτίζοντάς τες με τα αναγκαία χαρακτηριστικά.

⁶ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, COM(2021) 803 final· πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου (αναδιατύπωση), COM(2021) 804 final.

- 32) Όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες κρατήσεις σε δυναμικότητα μεταφοράς αερίου, οι ισχύοντες κανόνες διαχείρισης της συμφόρησης προβλέπουν διαδικασίες «χρήση ή απώλεια». Ωστόσο, οι εν λόγω διαδικασίες είναι αργές καθώς διαρκούν τουλάχιστον έξι μήνες μέχρι να εμφανίσουν αποτελέσματα και απαιτούν επαχθείς διοικητικές διαδικασίες από μέρους των εθνικών ρυθμιστικών αρχών. Συνεπώς, οι συγκεκριμένοι κανόνες θα πρέπει να ενισχυθούν και να απλουστευθούν ώστε να εξασφαλίζουν στους διαχειριστές συστημάτων αερίου τα εργαλεία που χρειάζονται για να αντιδρούν ταχέως στις αλλαγές των ροών αερίου και να αντιμετωπίζουν τις πιθανές περιπτώσεις συμφόρησης. Ειδικότερα, οι νέοι κανόνες θα μπορούσαν να επιταχύνουν την εμπορία αχρησιμοποίητης μακροπρόθεσμης δυναμικότητας, που διαφορετικά θα παρέμενε αναξιοποίητη, καθιστώντας έτσι αποδοτικότερη τη χρήση των αγωγών.
- 33) Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς θα πρέπει να αναλύουν τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του δικτύου μεταφοράς από τους χρήστες του δικτύου και να προσδιορίζουν αν υπάρχει υποχρησιμοποίηση της συμβατικής αμετάβλητης δυναμικότητας. Η υποχρησιμοποίηση αυτή θα πρέπει να οριστεί ως η κατάσταση στην οποία ένας χρήστης δικτύου έχει χρησιμοποιήσει ή προσφέρει στην αγορά κατά μέσο όρο λιγότερο από το 80 % της δεσμευμένης αμετάβλητης δυναμικότητας τις τελευταίες 30 ημέρες. Σε περίπτωση υποχρησιμοποίησης, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς θα πρέπει να δημοσιεύει τη διαθέσιμη δυναμικότητα για την επόμενη μηνιαία δημοπρασία και στη συνέχεια να τη δημοπρατεί. Εναλλακτικά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν αντ' αυτού μηχανισμό «χρήση-ή-απώλεια» αμετάβλητης δυναμικότητας για την επόμενη ημέρα. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο μηχανισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλα τα σημεία διασύνδεσης, είτε παρατηρείται σε αυτά συμφόρηση είτε όχι.

- 33α) Οι εταιρείες που αγοράζουν αέριο ή προσφέρονται να παραδώσουν αέριο σε προκαθορισμένους προορισμούς μέσω από κοινού αγοράς θα πρέπει να εξασφαλίζουν δυναμικότητα μεταφοράς από τα σημεία παράδοσης του αερίου έως τον προορισμό του. Οι ισχύοντες κανόνες της εσωτερικής αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των κωδίκων δικτύου αερίου, εφαρμόζονται για να συμβάλουν στην εξασφάλιση της δυναμικότητας μεταφοράς. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, οι διαχειριστές αποθήκευσης ΥΦΑ και αερίου, καθώς και οι πλατφόρμες δέσμευσης, θα πρέπει να διερευνήσουν πιθανούς τρόπους βελτίωσης της χρήσης των υποδομών με οικονομικά προσιτό τρόπο, εξετάζοντας τη δυνατότητα ανάπτυξης νέων προϊόντων δυναμικότητας μεταφοράς που θα συνδέουν τα σημεία διασύνδεσης στο εσωτερικό της ΕΕ με τις εγκαταστάσεις ΥΦΑ και τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου, με παράλληλη τήρηση των ισχυόντων κανόνων της εσωτερικής αγοράς, ιδίως του κανονισμού (ΕΕ) 2017/459 της Επιτροπής.
- 33β) Καθώς οι έκτακτες συνθήκες κρίσης οδηγούν σε αλλαγές των προτύπων ροής στα ευρωπαϊκά δίκτυα φυσικού αερίου, με αποτέλεσμα εξαιρετικά υψηλά μισθώματα συμφόρησης σε ορισμένα σημεία διασύνδεσης στην Ένωση, θα μπορούσαν να προβλεφθούν ορισμένες δυνατότητες ευελιξίας στο διάλογο με τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές των πληττόμενων κρατών μελών σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, κατά περίπτωση δε με τη μεσολάβηση της Επιτροπής.
- 34) Η εισβολή της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ουκρανία έχει οδηγήσει σε σημαντικές αβεβαιότητες και διαταραχές στις ευρωπαϊκές αγορές φυσικού αερίου. Κατά συνέπεια, η αβεβαιότητα όσον αφορά τον εφοδιασμό αποτυπώνεται στις εν λόγω αγορές με αποτέλεσμα η προσδοκία της αγοράς να έχει μεταφραστεί σε εξαιρετικά υψηλές και ασταθείς τιμές φυσικού αερίου κατά τους τελευταίους μήνες. Το γεγονός αυτό με τη σειρά του έχει ασκήσει πρόσθετη πίεση στους συμμετέχοντες στην αγορά και έχει υπονομεύσει την ομαλή λειτουργία των αγορών ενέργειας της Ένωσης.

- 35) Η οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷ θεσπίζει κανόνες για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας των τόπων διαπραγμάτευσης, στους οποίους αποτελούν επίσης αντικείμενο διαπραγμάτευσης παράγωγα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα. Σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία, τα κράτη μέλη απαιτούν από μια ρυθμιζόμενη αγορά να διαθέτει μηχανισμούς που να διασφαλίζουν τη δίκαιη και εύρυθμη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών. Ωστόσο, οι μηχανισμοί αυτοί δεν αποσκοπούν στον καθορισμό ορίου για την ενδοημερήσια εξέλιξη των τιμών και δεν απέτρεψαν τα περιστατικά εξαιρετικής αστάθειας που παρατηρήθηκαν στις αγορές παραγώγων αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας.
- 36) Δεδομένων των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι συμμετέχοντες στην αγορά στους τόπους διαπραγμάτευσης στους οποίους αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης παράγωγα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα, καθώς και της επείγουσας ανάγκης να διασφαλιστεί ότι οι αγορές ενεργειακών παραγώγων εξακολουθούν να εκπληρώνουν τον ρόλο τους όσον αφορά την κάλυψη των αναγκών αντιστάθμισης της πραγματικής οικονομίας, είναι σκόπιμο να απαιτείται από τους τόπους διαπραγμάτευσης στους οποίους αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης παράγωγα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα να θεσπίζουν προσωρινούς μηχανισμούς διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, ώστε να αντιμετωπίζουν με αποτελεσματικότερο τρόπο τις υπερβολικές διακυμάνσεις των τιμών. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο μηχανισμός εφαρμόζεται στις πλέον σχετικές συμβάσεις, ο μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας θα πρέπει να εφαρμόζεται σε παράγωγα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα, των οποίων η ημερομηνία λήξης δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες.

⁷ Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

- 37) Οι τόποι διαπραγμάτευσης που προσφέρουν παράγωγα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα επιτρέπουν συχνά τη συμμετοχή διαφόρων επιχειρήσεων ενέργειας από όλα τα κράτη μέλη. Αυτές οι επιχειρήσεις ενέργειας εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα παράγωγα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στους εν λόγω τόπους διαπραγμάτευσης ώστε να εξασφαλίσουν τον κρίσιμο εφοδιασμό με αέριο και ηλεκτρική ενέργεια σε ολόκληρη την Ένωση. Συνεπώς, οι υπερβολικές διακυμάνσεις των τιμών που σημειώνονται στους τόπους διαπραγμάτευσης παραγώγων επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα επηρεάζουν τη λειτουργία των επιχειρήσεων ενέργειας σε ολόκληρη την Ένωση, με αποτέλεσμα τελικά να επηρεάζουν αρνητικά και τους τελικούς καταναλωτές. Για τον λόγο αυτόν, σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, θα πρέπει να υπάρχει συντονισμός όσον αφορά την υλοποίηση και την εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι φορείς οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού σε όλα τα κράτη μέλη επωφελούνται από διασφαλίσεις έναντι μεγάλων διακυμάνσεων των τιμών που έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη συνέχιση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, καθώς και στους τελικούς καταναλωτές.
- 38) Ο μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας θα πρέπει να διασφαλίζει ότι αποτρέπονται οι υπερβολικές διακυμάνσεις των τιμών εντός μιας ημέρας διαπραγμάτευσης. Ο μηχανισμός θα πρέπει να βασίζεται στην αγοραία τιμή που παρατηρείται σε τακτά διαστήματα. Δεδομένων της ευρείας ποικιλίας μέσων στις αγορές ενεργειακών παραγώγων και των ιδιοτήτων των τόπων διαπραγμάτευσης που συνδέονται με τα μέσα αυτά, οι μηχανισμοί διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένοι στις ιδιαιτερότητες των εν λόγω μέσων και αγορών. Συνεπώς, οι τόποι διαπραγμάτευσης θα πρέπει να καθορίζουν τα όρια τιμών, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε σχετικού παραγώγου επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα, το προφίλ ρευστότητας της αγοράς για το εν λόγω παράγωγο και το προφίλ αστάθειάς της.
- 38α) Κατά τον καθορισμό της τιμής ανοίγματος με σκοπό τον καθορισμό της πρώτης τιμής αναφοράς σε μια ημέρα διαπραγμάτευσης, ο τόπος διαπραγμάτευσης θα πρέπει να βασίζεται στη μεθοδολογία που εφαρμόζει κανονικά για τον καθορισμό της τιμής στην οποία ένα συγκεκριμένο παράγωγο επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα αποτελεί για πρώτη αντικείμενο διαπραγμάτευσης κατά την έναρξη της ημέρας διαπραγμάτευσης. Για τον καθορισμό της τιμής ανοίγματος έπειτα από οποιαδήποτε διακοπή της διαπραγμάτευσης που μπορεί να συμβεί κατά τη διάρκεια της ημέρας διαπραγμάτευσης, ο τόπος διαπραγμάτευσης θα πρέπει να εφαρμόζει τη μεθοδολογία που κρίνει καταλληλότερη για τη διασφάλιση της εύρυθμης επαναλειτουργίας της διαπραγμάτευσης.

- 39) Οι τόποι διαπραγμάτευσης θα πρέπει να είναι σε θέση να εφαρμόζουν τον μηχανισμό διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας είτε ενσωματώνοντάς τον στα υφιστάμενα μέτρα διακοπής διαπραγμάτευσης που έχουν ήδη καθιερωθεί σύμφωνα με την οδηγία 2014/65/ΕΕ είτε ως επιπρόσθετο μηχανισμό.
- 40) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η διαφάνεια κατά τη λειτουργία του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας που εφαρμόζουν, οι τόποι διαπραγμάτευσης θα πρέπει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, να δημοσιοποιούν περιγραφή των γενικών χαρακτηριστικών του, όποτε προβαίνουν σε τροποποίησή του. Ωστόσο, για να εξασφαλιστεί η δίκαιη και ομαλή πραγματοποίηση των συναλλαγών, οι τόποι διαπραγμάτευσης δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να δημοσιεύουν όλες τις τεχνικές παραμέτρους του μηχανισμού που εφαρμόζουν.
- 41) Σε περίπτωση που από τις πληροφορίες που συλλέγει η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) σχετικά με την εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της αστάθειας ανά τόπο διαπραγμάτευσης παραγώγων επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα στην Ένωση καταδειχθεί ότι απαιτείται περαιτέρω συνοχή ως προς την εφαρμογή του μηχανισμού, ώστε να διασφαλίζεται αποτελεσματικότερη διαχείριση της υπερβολικής αστάθειας των τιμών σε ολόκληρη την Ένωση, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να καθορίσει ενιαίους όρους εφαρμογής του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, όπως τη συχνότητα ανανέωσης των ορίων τιμών ή τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε περίπτωση που κατά τη διαπραγμάτευση δεν τηρούνται τα εν λόγω όρια τιμών. Η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε παραγώγου επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα, το προφίλ ρευστότητας της αγοράς για το εν λόγω παράγωγο και το προφίλ αστάθειάς της.

- 42) Προκειμένου οι τόποι διαπραγμάτευσης να έχουν αρκετό χρόνο για να εφαρμόσουν με αποτελεσματικό τρόπο τον μηχανισμό διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας όπως ορίζεται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να παρασχεθεί στους τόπους διαπραγμάτευσης προθεσμία έως τις 31 Ιανουαρίου 2023 για τη σύσταση του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι τόποι διαπραγμάτευσης είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν ταχέως τις υπερβολικές διακυμάνσεις των τιμών, ακόμη και πριν από τη σύσταση του εν λόγω μηχανισμού, θα πρέπει να διαθέτουν έναν προκαταρκτικό μηχανισμό που μπορεί σε γενικές γραμμές να επιτύχει τον ίδιο στόχο με τον μηχανισμό διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας.
- 43) Οι υποχρεώσεις και περιορισμοί που επιβάλλονται στους τόπους διαπραγμάτευσης και στους διαπραγματευτές με το εν λόγω μέτρο δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία, ώστε να μπορούν οι εταιρείες ενέργειας να συνεχίσουν να συμμετέχουν στις αγορές αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και να καλύπτουν τις ανάγκες αντιστάθμισής τους, συμβάλλοντας έτσι στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού για τους τελικούς καταναλωτές.
- 44) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να εποπτεύουν την εφαρμογή του από τους τόπους διαπραγμάτευσης και να υποβάλλουν τακτικά εκθέσεις στην ESMA σχετικά με την εν λόγω εφαρμογή. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν ότι οι αποκλίσεις στην εφαρμογή του μηχανισμού από τους τόπους διαπραγμάτευσης είναι δεόντως αιτιολογημένες.
- 45) Προκειμένου να αντιμετωπιστούν πιθανές αποκλίσεις στην εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας μεταξύ των κρατών μελών, και με βάση τις εκθέσεις που υποβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές, η ESMA θα πρέπει να συντονίζει τη δράση των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και να τεκμηριώνει τυχόν αποκλίσεις που παρατηρούνται ως προς τον τρόπο εφαρμογής του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας από τους τόπους διαπραγμάτευσης σε διάφορες δικαιοδοσίες στην Ένωση.

- 46) Δεδομένης της άνευ προηγουμένου μείωσης του εφοδιασμού με φυσικό αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία και του συνεχιζόμενου κινδύνου περαιτέρω αιφνιδίων διαταραχών του εφοδιασμού, η Ένωση αντιμετωπίζει την επείγουσα ανάγκη να διαφοροποιήσει τον εφοδιασμό της με αέριο. Ωστόσο, η αγορά ΥΦΑ στην Ευρώπη βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο ανάπτυξης και είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με ακρίβεια οι τιμές που επικρατούν στην εν λόγω αγορά. Προκειμένου να επιτευχθεί ακριβής, αντικειμενική και αξιόπιστη εκτίμηση της τιμής για τις παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) θα πρέπει να συλλέγει όλα τα δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ που είναι αναγκαία για την κατάρτιση εκτίμησης της ημερήσιας τιμής ΥΦΑ.
- 47) Η εκτίμηση της τιμής θα πρέπει να πραγματοποιείται με βάση όλες τις συναλλαγές που αφορούν παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση. Ο ACER θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να συλλέγει τα εν λόγω δεδομένα της αγοράς από όλους τους συμμετέχοντες που δραστηριοποιούνται στις παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση. Όλοι αυτοί οι συμμετέχοντες θα πρέπει να υποχρεούνται να υποβάλλουν το σύνολο των οικείων δεδομένων της αγοράς ΥΦΑ στον ACER όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον πραγματικό χρόνο από τεχνολογική άποψη, είτε μετά την ολοκλήρωση μιας συναλλαγής είτε μετά την υποβολή προσφοράς αγοράς ή πώλησης για την πραγματοποίηση συναλλαγής. Η εκτίμηση της τιμής από τον ACER θα πρέπει να περιλαμβάνει το πληρέστερο σύνολο δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών συναλλαγών και, από την 31η Μαρτίου 2023, των τιμών αγοράς και πώλησης για τις παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση. Η καθημερινή δημοσίευση της εν λόγω αντικειμενικής εκτίμησης της τιμής, καθώς και του περιθωρίου που καθορίζεται σε σύγκριση με άλλες τιμές αναφοράς στην αγορά με τη μορφή δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, ανοίγει τον δρόμο για την προαιρετική υιοθέτησή της από τους συμμετέχοντες στην αγορά ως της τιμής αναφοράς στις συμβάσεις και τις συναλλαγές τους. Μετά την κατάρτισή τους, η εκτίμηση της τιμής ΥΦΑ και ο δείκτης αναφοράς ΥΦΑ θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιηθούν ως τιμή αναφοράς σε συμβάσεις παραγωγών που χρησιμοποιούνται για την αντιστάθμιση της τιμής ΥΦΑ ή της διαφοράς στην τιμή μεταξύ των τιμών ΥΦΑ και άλλων τιμών αερίου. Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα του μέτρου, η πρώτη δημοσίευση της εκτίμησης της τιμής ΥΦΑ θα πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο δύο εβδομάδες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

- 48) Οι υφιστάμενες εξουσίες που έχουν ανατεθεί στον ACER με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸ και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής για την εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 2 και του άρθρου 8 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011⁹ (στο εξής, από κοινού: REMIT) δεν επαρκούν για τη δημιουργία ενός πλήρους και ολοκληρωμένου συνόλου δεδομένων για όλες τις παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση. Ωστόσο, ένα τέτοιο ολοκληρωμένο και πλήρες σύνολο δεδομένων είναι απαραίτητο για την εκτίμηση της ημερήσιας τιμής προκειμένου η Ένωση να διαχειριστεί, σε πνεύμα αλληλεγγύης, τις πολιτικές της όσον αφορά τη σύναψη συμβάσεων για διεθνείς εισαγωγές ΥΦΑ, ιδίως κατά τη διάρκεια της τρέχουσας κατάστασης κρίσης. Τα σχετικά δεδομένα και οι πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις ΥΦΑ είναι επίσης απαραίτητα για τη διασφάλιση της παρακολούθησης της εξέλιξης των τιμών, καθώς και για τη διενέργεια ελέγχου ποιότητας δεδομένων και τη διασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων. Το εν λόγω ad hoc μέσο θα πρέπει να επιτρέπει στον ACER να συλλέγει όλα τα δεδομένα της αγοράς που απαιτούνται για την κατάρτιση ολοκληρωμένης και αντιπροσωπευτικής εκτίμησης της τιμής των παραδόσεων ΥΦΑ στην Ένωση.
- 49) Μολονότι η κατάρτιση της εκτίμησης της ημερήσιας τιμής ΥΦΑ και του δείκτη αναφοράς ΥΦΑ σε μόνιμη βάση θα πρέπει σε μεταγενέστερο στάδιο να συμπεριληφθεί σε μια πιο ολοκληρωμένη αναθεώρηση του νομικού πλαισίου REMIT, η συνεχιζόμενη κατάσταση κρίσης απαιτεί την ανάληψη επείγουσας δράσης, από αυτήν τη στιγμή κιόλας, για την αντιμετώπιση της άμεσης κατάστασης σοβαρών δυσκολιών στον εφοδιασμό και στην ακριβή τιμολόγηση των παραδόσεων ΥΦΑ στην Ένωση σε προσωρινή βάση, έως ότου μπορέσει να εγκριθεί η εν λόγω αναθεώρηση του νομικού πλαισίου REMIT σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.
- 50) Προκειμένου να αυξηθεί άμεσα η διαφάνεια των τιμών και η ασφάλεια του προγραμματισμού στην αγορά εισαγωγών ΥΦΑ, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι το σχετικό σύνολο δεδομένων θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την τιμή και τον αριθμό των συναλλαγών ΥΦΑ που έχουν ολοκληρωθεί, τις τιμές αγοράς και πώλησης και τον αριθμό προσφορών αγοράς και πώλησης που αφορούν παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση, καθώς και σχετικά με τον μαθηματικό τύπο τιμών στη μακροπρόθεσμη σύμβαση από τον οποίο προκύπτει η τιμή, κατά περίπτωση.

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (ΕΕ L 326 της 8.12.2011, σ. 1)

⁹ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2014, σχετικά με την αναφορά δεδομένων για την εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφοι 2 και 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (ΕΕ L 363 της 18.12.2014, σ. 121)

- 51) Όλοι οι συμμετέχοντες στην αγορά που υπόκεινται σε υποχρέωση υποβολής εκθέσεων θα πρέπει να ορίζονται ως εκείνοι που δραστηριοποιούνται είτε στην αγορά είτε στην πώληση φορτίων ΥΦΑ που προορίζονται για παράδοση στην Ένωση. Οι εν λόγω συμμετέχοντες στην αγορά ΥΦΑ θα πρέπει να υπόκεινται στις υποχρεώσεις και τις απαγορεύσεις που ισχύουν για τους συμμετέχοντες στην αγορά σύμφωνα με το REMIT.
- 52) Ο ACER, σε συνεργασία με την Επιτροπή, θα πρέπει να έχει ευρεία εντολή να καθορίζει την ποιότητα και το ουσιαστικό περιεχόμενο των δεδομένων της αγοράς που συλλέγει για την κατάρτιση της εκτίμησης της ημερήσιας τιμής για τις παραδόσεις ΥΦΑ στην Ένωση. Θα πρέπει επίσης να διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια όσον αφορά την επιλογή του προτιμώμενου πρωτοκόλλου μεταφοράς. Για να επιτευχθεί η υψηλότερη δυνατή ποιότητα των δεδομένων της αγοράς που υποβάλλονται, ο ACER θα πρέπει να έχει την εξουσία να προσδιορίζει όλες τις παραμέτρους των δεδομένων της αγοράς που θα πρέπει να του υποβάλλονται. Αυτές οι παράμετροι θα πρέπει να περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, τις μονάδες αναφοράς που χρησιμοποιούνται για την υποβολή των δεδομένων τιμών, τις μονάδες αναφοράς που χρησιμοποιούνται για την υποβολή των ποσοτικών δεδομένων, την ημερομηνία λήξης των συμβάσεων ή τα δεδομένα που αφορούν τις προσφορές αγοράς και πώλησης πριν από μια συναλλαγή ή στη διάρκεια αυτής, καθώς και τα πρωτόκολλα μεταφοράς που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη διαβίβαση των απαιτούμενων δεδομένων στον ACER.
- 53) Ο ACER θα πρέπει επίσης να καθορίσει τη μεθοδολογία που χρησιμοποιεί για την παροχή εκτίμησης της ημερήσιας τιμής ΥΦΑ και του δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, καθώς και τη διαδικασία για την τακτική επανεξέταση της εν λόγω μεθοδολογίας.
- 54) Η εκτίμηση της τιμής που δημοσιεύεται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να παρέχει μεγαλύτερη διαφάνεια στα κράτη μέλη και άλλους συμμετέχοντες στην αγορά όσον αφορά την επικρατούσα τιμή των εισαγωγών ΥΦΑ στην Ευρώπη. Με τη σειρά της, η μεγαλύτερη διαφάνεια των τιμών θα επιτρέψει στα κράτη μέλη και στις ιδιωτικές οντότητες που έχουν έδρα στην Ένωση να ενεργούν με πιο ενημερωμένο και συντονισμένο τρόπο όταν αγοράζουν ΥΦΑ στις παγκόσμιες αγορές και, ιδίως, όταν χρησιμοποιούν τον πάροχο υπηρεσιών. Ο μεγαλύτερος συντονισμός κατά την αγορά ΥΦΑ θα πρέπει να αποτρέπει τα κράτη μέλη να ανταγωνίζονται μεταξύ τους σε δημοπρασίες ή να υποβάλλουν προσφορές που δεν συνάδουν με την επικρατούσα αγοραία τιμή. Ως εκ τούτου, η εκτίμηση της τιμής και τα περιθώρια του δείκτη αναφοράς που δημοσιεύονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη μεγαλύτερης αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την προμήθεια περιορισμένων ποσοτήτων ΥΦΑ.

- 55) Η υποχρέωση των φορέων της αγοράς να παρέχουν στον ACER πληροφορίες σχετικά με τις συναλλαγές ΥΦΑ είναι αναγκαία και αναλογική για την επίτευξη του στόχου να δοθεί στον ACER η δυνατότητα να καθορίζει δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, ιδίως δεδομένου ότι η υποχρέωση ευθυγραμμίζεται με τις υφιστάμενες υποχρεώσεις των φορέων της αγοράς βάσει του REMIT και ότι ο ACER θα διατηρήσει εμπιστευτικές τις ευαίσθητες επιχειρηματικές πληροφορίες.
- 55α) Εκτός από το μέτρο διακοπής διαπραγμάτευσης και τον δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, είναι διαθέσιμες άλλες παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένου ενός προσωρινού δυναμικού διαδρόμου τιμών, όπως ζήτησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στα συμπεράσματά του τον Οκτώβριο του 2022, λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες διασφαλίσεις: θα πρέπει να εφαρμόζεται στις συναλλαγές φυσικού αερίου στο εικονικό σημείο συναλλαγών Title Transfer Facility (TTF), το οποίο διαχειρίζεται η Gasunie Transport Services B.V.: άλλοι ενωσιακοί κόμβοι εμπορίας αερίου μπορούν να συνδέονται με τη διορθωμένη τιμή άμεσης παράδοσης του TTF μέσω ενός δυναμικού διαδρόμου τιμών· δεν θα πρέπει να θίγει τις εξωχρηματοπιστηριακές συναλλαγές αερίου, να μην τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο, να εξαρτάται από την πρόοδο που σημειώνεται στην υλοποίηση του στόχου εξοικονόμησης αερίου, να μην οδηγεί σε συνολική αύξηση της κατανάλωσης αερίου, να είναι σχεδιασμένος κατά τρόπο ώστε να μην εμποδίζει τις βασιζόμενες στην αγορά ροές αερίου εντός της ΕΕ, να μην επηρεάζει τη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ενεργειακών παραγώγων και να λαμβάνει υπόψη τις τιμές της αγοράς φυσικού αερίου στις διάφορες οργανωμένες αγορές σε ολόκληρη την Ένωση.
- 59) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/1938 παρέχει ήδη τη δυνατότητα στα κράτη μέλη, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, να δίνουν προτεραιότητα στον εφοδιασμό με αέριο ορισμένων κρίσιμων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο, δεδομένης της σημασίας τους για την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια και την αποφυγή ανισορροπιών του δικτύου. Οι κρίσιμης σημασίας μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο και οι συνδεδεμένες ποσότητες αερίου ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά τις ποσότητες αερίου που είναι διαθέσιμες για αλληλεγγύη σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 13 παράγραφοι 1, 3 και 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, να μπορούν προσωρινά να ζητούν έκτακτα μέτρα αλληλεγγύης και όταν δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσουν τις εν λόγω κρίσιμες ποσότητες αερίου που έχουν ανάγκη για να διασφαλίσουν τη συνέχιση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε κρίσιμες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο. Για τον ίδιο λόγο, τα κράτη μέλη που παρέχουν αλληλεγγύη θα πρέπει επίσης να έχουν το δικαίωμα να διασφαλίζουν ότι ο εφοδιασμός των εξ αλληλεγγύης προστατευόμενων πελατών τους ή η παροχή άλλων βασικών υπηρεσιών, όπως η τηλεθέρμανση, και η λειτουργία των δικών τους κρίσιμων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με αέριο δεν τίθενται σε κίνδυνο όταν παρέχουν αλληλεγγύη σε άλλο κράτος μέλος.

60) Θα πρέπει να καθοριστεί μέγιστο όριο για τις κρίσιμες ποσότητες αερίου που απαιτούνται σε κάθε κράτος μέλος για τη διατήρηση της ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, ώστε να αποφεύγονται περιττά ή καταχρηστικά αιτήματα αλληλεγγύης ή αδικαιολόγητοι περιορισμοί στην αλληλεγγύη που παρέχεται σε κράτος μέλος που έχει ανάγκη. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται στις χειμερινές προβλέψεις του Ευρωπαϊκού δικτύου διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΔΔΣΜ-ηλ) παρέχει τη βάση για τον προσδιορισμό των κρίσιμων ποσοτήτων αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια και για τον καθορισμό των εν λόγω ορίων. Οι κρίσιμες ποσότητες αερίου που υπολογίζει το ΕΔΔΣΜ-ηλ αντικατοπτρίζουν τις ποσότητες αερίου που είναι απολύτως αναγκαίες για τη διασφάλιση της επάρκειας ηλεκτρικής ενέργειας σε πανευρωπαϊκό επίπεδο με τη χρήση όλων των πόρων της αγοράς, θεωρώντας πάντα το αέριο τελευταίο στην αξιολογική κατάταξη. Η μεθοδολογία του ΕΔΔΣΜ-ηλ βασίζεται σε μεγάλο δείγμα χειρότερων δυνατών σεναρίων όσον αφορά το κλίμα και τις εξαναγκασμένες διακοπές. Το γεγονός ότι η μεθοδολογία του ΕΔΔΣΜ-ηλ δεν λαμβάνει υπόψη το σύνολο της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεωρήσουν προστατευόμενες τις εγκαταστάσεις τηλεθέρμανσης των προστατευόμενων πελατών, σύμφωνα με τον ορισμό του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938. Όσον αφορά κράτη μέλη στα οποία η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας βασίζεται αποκλειστικά σε παραδόσεις ΥΦΑ χωρίς σημαντική δυναμικότητα αποθήκευσης, οι κρίσιμες ποσότητες αερίου θα πρέπει να προσαρμόζονται αναλόγως. Η κρίσιμη ποσότητα αερίου μπορεί να είναι χαμηλότερη από το ιστορικό επίπεδο αερίου που καταναλώνεται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, δεδομένου ότι επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να εξασφαλίζεται και με άλλα μέσα, μεταξύ άλλων με την παροχή αποθεμάτων μεταξύ των κρατών μελών.

- 60α) Αυτό, ωστόσο, δεν αποκλείει το ενδεχόμενο οι πραγματικές ελάχιστες ποσότητες αερίου που ζητούνται από κράτος μέλος που αιτείται αλληλεγγύη ή από κράτος μέλος που παρέχει αλληλεγγύη να είναι υψηλότερες από τις τιμές που μοντελοποιούνται από το ΕΔΔΣΜ-ηλ για την αποφυγή μιας κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας. Στις περιπτώσεις αυτές, το κράτος μέλος που ζητεί ή παρέχει αλληλεγγύη θα πρέπει να είναι σε θέση να υπερβεί τις μέγιστες τιμές που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, εάν μπορεί να αποδείξει ότι αυτό είναι αναγκαίο για να αποφευχθεί κρίση ηλεκτρικής ενέργειας, όπως περιπτώσεις που επιβάλλουν τη χρήση εφεδρείας αποκατάστασης της συχνότητας και εναλλακτικών καυσίμων, ή κατ' εξαίρεση περιπτώσεις που δεν ελήφθησαν υπόψη στις χειμερινές προβλέψεις του ΕΔΔΣΜ-ηλ και αφορούν ειδικότερα την υδρολογική στάθμη ή απροσδόκητες εξελίξεις. Η κρίσιμη ποσότητα αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια περιλαμβάνει εξ ορισμού το σύνολο του αερίου που απαιτείται για τη διασφάλιση της σταθερής παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και, ως εκ τούτου, περιλαμβάνει την ηλεκτρική ενέργεια που απαιτείται για την παραγωγή και τη μεταφορά αερίου, καθώς και για κρίσιμους τομείς υποδομών ζωτικής σημασίας και εγκαταστάσεις που έχουν καίρια σημασία για τη λειτουργία των στρατιωτικών υπηρεσιών, των υπηρεσιών εθνικής ασφάλειας και των υπηρεσιών ανθρωπιστικής βοήθειας.
- 61) Οι περιορισμοί που επιβάλλονται στους φορείς της αγοράς με την επέκταση της προστασίας αλληλεγγύης σε κρίσιμες ποσότητες αερίου είναι αναγκαίοι για να κατοχυρωθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο εν μέσω κατάστασης μειωμένης προσφοράς αερίου και αυξημένης ζήτησης κατά τη χειμερινή περίοδο. Οι εν λόγω περιορισμοί βασίζονται σε υφιστάμενα μέτρα που έχουν θεσπιστεί στους κανονισμούς (ΕΕ) 2022/1369 και (ΕΕ) 2017/1938 αντίστοιχα, και επιδιώκουν να καταστήσουν τα μέτρα αυτά πιο αποτελεσματικά υπό τις παρούσες συνθήκες.
- (61α) Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την ελευθερία των κρατών μελών να λαμβάνουν υπόψη τις δυναμικές μακροχρόνιες ζημίες σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις κατά την ιεράρχηση της ζήτησης που θα πρέπει να μειωθεί ή να περικοπεί, προκειμένου να είναι σε θέση να παρέχουν αλληλεγγύη σε άλλο κράτος μέλος.

- 62) Ορισμένοι πελάτες, περιλαμβανομένων των νοικοκυριών και των πελατών που παρέχουν βασικές κοινωνικές υπηρεσίες, είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι όσον αφορά τις αρνητικές συνέπειες των διαταραχών του εφοδιασμού με αέριο. Για τον λόγο αυτόν, με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 θεσπίστηκε μηχανισμός αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών για να μετριαστούν οι επιπτώσεις μιας σοβαρής κατάστασης έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης και να εξασφαλιστεί η δυνατότητα διοχέτευσης αερίου σε εξ αλληλεγγύης προστατευόμενους πελάτες. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, η χρήση αερίου και από προστατευόμενους πελάτες θα μπορούσε να θεωρηθεί μη απαραίτητη· η μείωση του εν λόγω είδους χρήσης που σαφώς υπερβαίνει τα αναγκαία δεν θα υπονόμει την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938, ιδίως δεδομένου ότι οι ποσότητες αερίου που καταναλώνονται για μη απαραίτητους σκοπούς θα μπορούσαν να βλάψουν σοβαρά άλλους ιδιωτικούς ή εμπορικούς τομείς. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εξοικονομούν αέριο, μειώνοντας επίσης τη μη απαραίτητη κατανάλωση των προστατευόμενων πελατών υπό συγκεκριμένες συνθήκες, όταν η μείωση αυτή είναι υλικά εφικτή χωρίς να επηρεάζει τις απαραίτητες χρήσεις. Ωστόσο, τυχόν μέτρα μείωσης που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη θα πρέπει να περιορίζονται αυστηρά στη μη απαραίτητη κατανάλωση και σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να μειώνουν τη βασική χρήση των προστατευόμενων πελατών ούτε να περιορίζουν την ικανότητά τους να θερμαίνουν επαρκώς τα σπίτια τους.
- 63) Τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες αρχές τους θα πρέπει να είναι ελεύθερα να καθορίζουν τα εφαρμοστέα μέτρα μείωσης και τις δραστηριότητες που αντιστοιχούν στη μη απαραίτητη κατανάλωση, όπως η θέρμανση εξωτερικών χώρων, η θέρμανση οικιακών κολυμβητηρίων και άλλων συμπληρωματικών οικιακών εγκαταστάσεων. Έχοντας τη δυνατότητα να περιορίζουν τη μη απαραίτητη κατανάλωση, τα κράτη μέλη θα μπορούν να ενισχύσουν τις διασφαλίσεις και να εξασφαλίσουν τον εφοδιασμό με αέριο άλλων βασικών τομέων, υπηρεσιών και βιομηχανιών, ώστε να μπορέσουν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους κατά τη διάρκεια μιας κρίσης.

- 64) Τυχόν μέτρα μείωσης της μη απαραίτητης κατανάλωσης από μέρους των προστατευόμενων πελατών θα πρέπει να είναι αναγκαία και αναλογικά, και να εφαρμόζονται ιδίως όταν κηρύσσονται καταστάσεις κρίσης σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 και το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 ή καταστάσεις επιφυλακής στην Ένωση σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369. Παρά την εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της μη απαραίτητης κατανάλωσης, οι προστατευόμενοι πελάτες θα πρέπει να εξακολουθήσουν να απολαύουν της προστασίας έναντι αποσύνδεσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω μέτρα δεν περιορίζουν την προστασία που απαιτείται για τους ευάλωτους πελάτες, των οποίων η τρέχουσα κατανάλωση θα πρέπει να θεωρείται ως απαραίτητη, με την επιφύλαξη της διακοπής του εφοδιασμού για τεχνικούς λόγους.
- (64α) Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να αποφασίσουν εάν και πώς θα κάνουν διάκριση μεταξύ της απαραίτητης κατανάλωσης και της μη απαραίτητης κατανάλωσης των προστατευόμενων πελατών. Δεν θα πρέπει να απαιτείται από κράτος μέλος που ζητεί μέτρα αλληλεγγύης, και το οποίο αποφασίζει να μην κάνει αυτήν τη διάκριση, να αποδείξει ότι η μη απαραίτητη κατανάλωση θα μπορούσε να μειωθεί πριν από το αίτημα αλληλεγγύης. Δεν θα πρέπει να απαιτείται από κράτος μέλος που παρέχει αλληλεγγύη να κάνει διάκριση μεταξύ βασικών και μη βασικών πελατών προκειμένου να καθοριστεί η ποσότητα αερίου που διατίθεται για μέτρα αλληλεγγύης.

65) Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, τα κράτη μέλη, καθώς και η Ένωση, θα πρέπει να διασφαλίζουν τη ροή αερίου εντός της εσωτερικής αγοράς. Αυτό σημαίνει ότι τα μέτρα που λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο δεν θα πρέπει να εγείρουν ζητήματα ασφάλειας του εφοδιασμού σε άλλο κράτος μέλος, ενώ η πρόσβαση σε διασυνοριακές υποδομές θα πρέπει να παραμένει ασφαλής και τεχνικά εφικτή ανά πάσα στιγμή. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο δεν προβλέπει διαδικασία για την αποτελεσματική επίλυση διαφορών μεταξύ δύο κρατών μελών σχετικά με μέτρα που επηρεάζουν αρνητικά τις διασυνοριακές ροές. Καθώς τα δίκτυα αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης είναι διασυνδεδεμένα, αυτό θα μπορούσε όχι μόνο να οδηγήσει σε σοβαρά προβλήματα όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού, αλλά και να αποδυναμώσει την ενότητα της Ένωσης έναντι τρίτων χωρών. Ως εκ τούτου, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 παράγραφος 6 του κανονισμού 2017/1938, θα πρέπει να δοθεί στην Επιτροπή η εξουσία να αξιολογεί τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται και να παρέχει διαιτησία, εφόσον απαιτείται, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητά την τροποποίησή τους, σε περίπτωση που παρατηρεί απειλές για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο άλλων κρατών μελών ή της Ένωσης. Δεδομένου του εξαιρετικού χαρακτήρα της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης, η συμμόρφωση με την απόφαση της Επιτροπής θα πρέπει να πραγματοποιηθεί χωρίς καθυστερήσεις οι οποίες θα μπορούσαν ενδεχομένως να παρεμποδίσουν τον εφοδιασμό της Ένωσης με αέριο. Ως εκ τούτου, για την περίοδο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, οι διαδικασίες αντιπαραβολής θα πρέπει να ανασταλούν για λόγους διασφάλισης της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

66) Η αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης¹⁰, η οποία εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη και όχι μόνο στα γειτονικά κράτη μέλη. Επιπλέον, η αποδοτική χρήση των υφιστάμενων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών δυναμικοτήτων μεταφοράς και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού με αέριο σε πνεύμα αλληλεγγύης. Σε περιόδους διαταραχών του εφοδιασμού με αέριο —σε εθνικό, περιφερειακό ή ενωσιακό επίπεδο— και σημαντικής αύξησης της χρήσης ΥΦΑ έναντι αερίου αγωγών, τα κράτη μέλη σε κατάσταση σοβαρής κρίσης θα πρέπει να μπορούν να επωφελούνται όχι μόνο από τις δυνατότητες εφοδιασμού από γειτονικούς αγωγούς, αλλά και από τον εφοδιασμό από χώρες που διαθέτουν εγκαταστάσεις ΥΦΑ. Κάποια κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν αλληλεγγύη σε άλλα κράτη μέλη, ακόμη κι αν δεν συνδέονται άμεσα μέσω αγωγού αερίου ούτε μέσω τρίτης χώρας ή άλλων κρατών μελών, υπό την προϋπόθεση ότι το αιτούν κράτος μέλος έχει εξαντλήσει όλα τα βασιζόμενα στην αγορά μέτρα στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης του, συμπεριλαμβανομένων των αγορών ΥΦΑ στην παγκόσμια αγορά. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να επεκταθεί η υποχρέωση παροχής αλληλεγγύης σε μη συνδεδεμένα κράτη μέλη με εγκαταστάσεις ΥΦΑ, ενώ κατά την επιβολή υποχρεώσεων στους φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές μεταξύ αερίου αγωγών και αγορών και υποδομών ΥΦΑ, συμπεριλαμβανομένων των πλοίων και άλλων μέσων μεταφοράς ΥΦΑ, και η έλλειψη εξουσιών επιβολής όσον αφορά τα στοιχεία ενεργητικού ΥΦΑ, όπως τα μέσα μεταφοράς ΥΦΑ. Επίσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι δυνατότητες εναλλαγής μεταξύ φυσικού αερίου και ΥΦΑ σε περίπτωση που δεν υπάρχει εγκατάσταση υγροποίησης αερίου στην επικράτεια κράτους μέλους που παρέχει αλληλεγγύη.

¹⁰ Απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 2021, Γερμανία κατά Πολωνίας, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

- 66α) Ένα κράτος μέλος που διαθέτει εγκαταστάσεις ΥΦΑ, όταν παρέχει αλληλεγγύη σε άλλο κράτος μέλος, δεν θα πρέπει να θεωρείται υπεύθυνο για περιστατικά συμφόρησης ή άλλα ενδεχόμενα ζητήματα που μπορεί να προκύψουν εκτός της επικράτειάς του, ή που απορρέουν από την έλλειψη εξουσιών επιβολής σε σχέση με μέσα και πλοία μεταφοράς ΥΦΑ που ανήκουν σε φορέα εκμετάλλευσης από τρίτη χώρα, μπορεί να επηρεάσουν την πραγματική ροή αερίου και τελικά να εμποδίσουν την αναγκαία ποσότητα αερίου να φτάσει στο κράτος μέλος που ζητεί την αλληλεγγύη. Στις περιπτώσεις που το κράτος μέλος που παρέχει αλληλεγγύη δεν διαθέτει εξουσίες επιβολής, δεν θα πρέπει να θεωρείται υπεύθυνο για τη μη ανταλλαγή φορτίου ΥΦΑ με φυσικό αέριο.
- 67) Κατ' εφαρμογή της αρχής της ενεργειακής αλληλεγγύης, με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 θεσπίστηκε μηχανισμός αλληλεγγύης που αποσκοπεί στην ενίσχυση της συνεργασίας και της εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών σε περίπτωση σοβαρής κρίσης. Για να διευκολυνθεί η εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης, τα κράτη μέλη καλούνται να συμφωνήσουν επί σειράς τεχνικών, νομικών και οικονομικών πτυχών των διμερών τους ρυθμίσεων, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 10 του ίδιου κανονισμού.

68) Παρά τη νομική υποχρέωση για συμφωνία επί διμερών ρυθμίσεων αλληλεγγύης έως την 1η Δεκεμβρίου 2018, λίγες μόνο από αυτές τις ρυθμίσεις έχουν οριστικοποιηθεί, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο την εφαρμογή της νομικής υποχρέωσης για παροχή στήριξης αλληλεγγύης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Η πρόταση κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου του Δεκεμβρίου του 2020 περιλάμβανε ένα πρώτο μοντέλο υποδείγματος για τις συμφωνίες αλληλεγγύης¹¹. Ωστόσο, δεδομένου ότι το εν λόγω υπόδειγμα αναπτύχθηκε πριν από την εισβολή της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ουκρανία, ενόψει της τρέχουσας κατάστασης της ακραίας έλλειψης αερίου και των εκτινασσόμενων τιμών, και της επείγουσας ανάγκης για προσωρινούς προκαθορισμένους κανόνες οι οποίοι θα ισχύουν ήδη από τον ερχόμενο χειμώνα, είναι σκόπιμο να δημιουργηθεί ένα προσωρινό πλαίσιο προκαθορισμένων κανόνων για την παροχή των απαιτούμενων μέτρων αλληλεγγύης, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, τα οποία θα είναι αποτελεσματικά και άμεσα εφαρμόσιμα, δεν θα εξαρτώνται από μακροχρόνιες διμερείς διαπραγματεύσεις και θα προσαρμόζονται στην τρέχουσα κατάσταση των υπερβολικών τιμών και των εξαιρετικά ασταθών τιμών του αερίου. Θα πρέπει ιδίως να θεσπιστούν σαφέστεροι προκαθορισμένοι κανόνες για την αποζημίωση του κόστους του παρεχόμενου αερίου και, σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, για τον περιορισμό του δυνητικού πρόσθετου κόστους που ενδέχεται να επιβάλει το κράτος μέλος που παρέχει την αλληλεγγύη. Οι κανόνες σχετικά με τα μέτρα αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν, εκτός εάν ορίζεται ρητώς κάτι διαφορετικό.

¹¹ Βλ. άρθρο 64 της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου (αναδιατύπωση) COM/2021/804 final.

- 69) Η αλληλεγγύη θα πρέπει, καταρχήν, να παρέχεται βάσει δίκαιης αποζημίωσης η οποία καταβάλλεται απευθείας από το αιτούν κράτος μέλος ή τις εξουσιοδοτημένες από αυτό οντότητες. Η αποζημίωση θα πρέπει να καλύπτει την τιμή του αερίου, τυχόν πραγματικό ή δυνητικό κόστος αποθήκευσης, τη διασυνοριακή μεταφορά και συναφή έξοδα. Η αποζημίωση θα πρέπει να είναι δίκαιη, τόσο για το κράτος μέλος που ζητά όσο και για εκείνο που παρέχει αλληλεγγύη.
- 70) Η τρέχουσα κρίση οδηγεί σε επίπεδα τιμών και σε τακτικές κορυφώσεις των τιμών που υπερβαίνουν κατά πολύ την κατάσταση πιθανής κρίσης εφοδιασμού που προβλεπόταν κατά τον χρόνο έκδοσης του κανονισμού για την ασφάλεια του εφοδιασμού. Η ενδοημερήσια αστάθεια των τιμών που χαρακτηρίζει επί του παρόντος την αγορά αερίου ως αποτέλεσμα της υφιστάμενης κρίσης του αερίου θα πρέπει, επομένως, να λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό του ποσού της αποζημίωσης για τα κράτη μέλη που παρέχουν αλληλεγγύη. Με βάση την αλληλεγγύη, και προκειμένου να αποφευχθεί η τιμολόγηση σε ακραίες συνθήκες της αγοράς, θα ήταν προβληματικό να λαμβάνεται ως βάση για την προκαθορισμένη τιμή του μέτρου αλληλεγγύης η διακυμαινόμενη ενδοημερήσια αγοραία τιμή. Η τιμή του αερίου θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την τιμή αγοράς επόμενης ημέρας της ημέρας που προηγήθηκε του αιτήματος αλληλεγγύης στο κράτος μέλος που παρέχει αλληλεγγύη. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η αποζημίωση εξακολουθεί να βασίζεται στην «αγοραία τιμή», όπως ορίζεται στη σύσταση (ΕΕ) 2018/177 της Επιτροπής της 2ας Φεβρουαρίου 2018. Η μέση τιμή αγοράς επόμενης ημέρας επηρεάζεται λιγότερο από την αστάθεια και τις πολύ υψηλές τιμές άμεσης παράδοσης σε καταστάσεις κρίσης και, ως εκ τούτου, περιορίζει τυχόν στρεβλά κίνητρα.

71) Όπως επισημαίνεται στη σύσταση (ΕΕ) 2018/177 της Επιτροπής της 2ας Φεβρουαρίου 2018, το κόστος των ζημιών των βιομηχανικών κλάδων λόγω περικοπών μπορεί να καλυφθεί με αποζημίωση μόνον εάν δεν περιλαμβάνεται στην τιμή αερίου που πρέπει να πληρώσει το κράτος μέλος που ζήτησε αλληλεγγύη· το κράτος μέλος που ζήτησε αλληλεγγύη δεν θα πρέπει να υποχρεούται να καταβάλει δύο φορές αποζημίωση για το ίδιο κόστος. Λαμβανομένων υπόψη των εξαιρετικών περιστάσεων, με τις τιμές του αερίου να έχουν φτάσει σε πρωτοφανή επίπεδα, ένα κράτος μέλος που λαμβάνει αλληλεγγύη δεν θα πρέπει να υποχρεούται αυτομάτως να καλύπτει πλήρως άλλες δαπάνες, όπως ζημίες ή δικαστικά έξοδα, που προκύπτουν στο κράτος μέλος που παρέχει αλληλεγγύη, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί άλλη λύση στο πλαίσιο συμφωνίας αλληλεγγύης. Η εμπειρία έχει καταδείξει ότι βασικό εμπόδιο για τη σύναψη συμφωνιών αλληλεγγύης αποτελεί η υποχρέωση πλήρους ανάληψης από το λαμβάνον κράτος μέλος του οικονομικού κινδύνου για όλες τις άμεσες ή έμμεσες δαπάνες αποζημίωσης που ενδέχεται να προκύψουν από την παροχή μέτρων αλληλεγγύης. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να μετριαστεί η απεριόριστη ευθύνη που προβλέπεται στους προκαθορισμένους κανόνες για τις συμφωνίες αλληλεγγύης, ώστε να καταστεί δυνατή η σύναψη των εκκρεμών συμφωνιών το συντομότερο δυνατόν, δεδομένου ότι οι συμφωνίες αυτές αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, αντικατοπτρίζοντας την αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης της Ένωσης. Στον βαθμό που η αποζημίωση για τα έμμεσα κόστη δεν υπερβαίνει το 100 % της τιμής του αερίου, είναι δικαιολογημένη και δεν καλύπτεται από την τιμή του αερίου, τα κόστη αυτά θα πρέπει να καλύπτονται από το κράτος μέλος υποδοχής. Ωστόσο, σε περίπτωση που το αιτούμενο κόστος υπερβαίνει το 100 % της τιμής του αερίου, η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με τις σχετικές αρμόδιες αρχές, θα πρέπει να καθορίσει δίκαιη αποζημίωση κόστους και, ως εκ τούτου, να έχει τη δυνατότητα να επαληθεύσει κατά πόσον ο περιορισμός της αποζημίωσης κόστους είναι κατάλληλος. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να επιτρέπει την παροχή αποζημίωσης διαφορετικής από ό,τι στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 σε μεμονωμένες περιπτώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της κάθε περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την εξοικονόμηση αερίου και τη μείωση της ζήτησης αερίου, καθώς και την αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης. Κατά την αξιολόγηση, η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνά δεόντως ώστε να αποφεύγεται το υπερβολικό έμμεσο κόστος ως συνέπεια της περικοπής ή της αποσύνδεσης των πελατών αερίου.

- (71α) Οι κανόνες του παρόντος κανονισμού που αφορούν την καταβολή αποζημίωσης για μέτρα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών δεν θίγουν τις αρχές της αποζημίωσης βάσει του εθνικού συνταγματικού δικαίου.
- 72) Η σύναψη συμφωνιών αλληλεγγύης με γειτονικά κράτη μέλη, όπως απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, είναι το καταλληλότερο μέσο για την εφαρμογή της υποχρέωσης παροχής μέτρων αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 2 του εν λόγω κανονισμού. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρεκκλίνουν από τους προκαθορισμένους κανόνες αποζημίωσης που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, εάν συμφωνήσουν άλλους κανόνες στο πλαίσιο συμφωνίας αλληλεγγύης. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει ιδίως να διατηρούν τη δυνατότητα να συνάπτουν διμερείς συμφωνίες για πρόσθετη αποζημίωση, η οποία καλύπτει άλλες δαπάνες, όπως το σύνολο των δαπανών που προκύπτουν από την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης στο κράτος μέλος που παρέχει αλληλεγγύη, συμπεριλαμβανομένων των ζημιών των βιομηχανικών κλάδων λόγω περικοπών. Στις διμερείς συμφωνίες αλληλεγγύης, οι δαπάνες αυτές μπορούν να περιληφθούν στην αποζημίωση, αν το εθνικό νομικό πλαίσιο προβλέπει την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης σε βιομηχανικούς κλάδους λόγω περικοπών, καθώς και αποζημίωση για οικονομική ζημία, επιπλέον της τιμής του αερίου.
- 73) Ως έσχατο μέτρο, ο προκαθορισμένος μηχανισμός αλληλεγγύης θα πρέπει να ενεργοποιείται από αιτούν κράτος μέλος μόνον όταν η αγορά αδυνατεί να προσφέρει τις απαραίτητες ποσότητες αερίου, συμπεριλαμβανομένων ποσοτήτων ΥΦΑ και εκείνων που προσφέρονται εθελοντικά από μη προστατευόμενους πελάτες, για να ικανοποιηθεί η ζήτηση από εξ αλληλεγγύης προστατευόμενους πελάτες. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να έχουν εξαντλήσει όλα τα μέτρα που προβλέπονται στα οικεία σχέδια έκτακτης ανάγκης, μεταξύ των οποίων και τα μέτρα αναγκαστικών περικοπών έως το επίπεδο που απαιτείται για τους εξ αλληλεγγύης προστατευόμενους πελάτες.

- 74) Ο επείγων χαρακτήρας και οι συνέπειες μιας πιθανής ενεργοποίησης του μηχανισμού αλληλεγγύης θα πρέπει να συνεπάγονται τη στενή συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων κρατών μελών, της Επιτροπής και των αρμόδιων διαχειριστών κρίσεων, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938. Ως εκ τούτου, το αίτημα θα πρέπει να κοινοποιείται σε όλα τα μέρη σε εύθετο χρόνο και να περιέχει ένα ελάχιστο σύνολο στοιχείων που επιτρέπει στα κράτη μέλη που παρέχουν αλληλεγγύη να απαντούν χωρίς καθυστέρηση. Η απάντηση των παρεχόντων αλληλεγγύη κρατών μελών θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την ποσότητα αερίου που θα μπορούσε να παραδοθεί στο αιτούν κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων επίσης των ποσοτήτων που θα μπορούσαν να ελευθερωθούν σε περίπτωση εφαρμογής μη βασιζόμενων στην αγορά μέτρων. Τα κράτη μέλη μπορούν να συμφωνούν επί πρόσθετων τεχνικών και συντονιστικών ρυθμίσεων ώστε να διευκολύνεται η έγκαιρη ανταπόκριση σε αιτήματα αλληλεγγύης. Κατά την παροχή αλληλεγγύης, τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες αρχές τους θα πρέπει να διασφαλίζουν την επιχειρησιακή ασφάλεια και αξιοπιστία του δικτύου.
- 75) Το αιτούν κράτος μέλος θα πρέπει να μπορεί να λαμβάνει αλληλεγγύη από πολλά κράτη μέλη. Ο προκαθορισμένος μηχανισμός αλληλεγγύης θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε περίπτωση που το παρέχον κράτος μέλος δεν έχει συνάψει διμερή συμφωνία με το αιτούν κράτος μέλος. Σε περίπτωση που υφίσταται διμερής συμφωνία μεταξύ του αιτούντος και του παρέχοντος κράτους μέλους, η συμφωνία αυτή θα πρέπει να υπερισχύει και να εφαρμόζεται μεταξύ τους.

- 76) Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να παρακολουθεί την εφαρμογή του προκαθορισμένου μηχανισμού αλληλεγγύης και, εάν κριθεί αναγκαίο, να διευκολύνει την αντιστοίχιση των αιτημάτων αλληλεγγύης. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει μια διαδραστική πλατφόρμα, η οποία θα χρησιμεύει ως υπόδειγμα και θα επιτρέπει τη συνεχή υποβολή αιτημάτων αλληλεγγύης σε πραγματικό χρόνο και τη σύζευξή τους με τις αντίστοιχες διαθέσιμες ποσότητες.
- (76a) Τα κράτη μέλη και τα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας μπορούν επίσης να συνάπτουν εθελοντικές συμφωνίες για την εφαρμογή μέτρων αλληλεγγύης.
- 77) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- 78) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη και απαιτεί συνεργασία σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, και όπως διατυπώνεται στο προαναφερθέν άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτού του στόχου,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι — ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζονται προσωρινοί κανόνες και μέτρα, συγκεκριμένα όσον αφορά τα ακόλουθα:

- την εσπευσμένη δημιουργία υπηρεσίας που θα επιτρέπει την από κοινού συγκέντρωση της ζήτησης και από κοινού αγορές αερίου από επιχειρήσεις εγκατεστημένες εντός της Ένωσης,
- πλατφόρμες δέσμευσης δευτερεύουσας δυναμικότητας και διαφάνειας για το ΥΦΑ και για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου,
- τη διαχείριση της συμφόρησης στα δίκτυα μεταφοράς αερίου, και
- για την περίπτωση κατάστασης έκτακτης ανάγκης στον τομέα του αερίου, για τη δίκαιη διασυνοριακή διανομή αερίου, την εξασφάλιση αερίου για τους πλέον κρίσιμους πελάτες και τη διασφάλιση της παροχής διασυνοριακών μέτρων αλληλεγγύης.

Θεσπίζονται επίσης προσωρινοί μηχανισμοί για την προστασία των πολιτών και της οικονομίας από τις υπερβολικά υψηλές τιμές, μέσω ενός ad hoc δείκτη αναφοράς του ΥΦΑ, που θα αναπτυχθεί από τον ACER, ενός προσωρινού μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας για ακραίες διακυμάνσεις των τιμών και του πλαισίου για την ανάπτυξη μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για τα χρηματιστήρια αερίου.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «επιχείρηση φυσικού αερίου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια, αγορά ή αποθήκευση φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του ΥΦΑ, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές· στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες·
- 1) «εγκατάσταση ΥΦΑ»: ο τερματικός σταθμός που χρησιμοποιείται για την υγροποίηση φυσικού αερίου ή την εισαγωγή, την εκφόρτωση και την επαναεριοποίηση ΥΦΑ, και περιλαμβάνει τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση που είναι αναγκαίες για τη διαδικασία επαναεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του συστήματος μεταφοράς χωρίς ωστόσο να συμπεριλαμβάνει τα τμήματα τερματικών σταθμών ΥΦΑ που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση·
- 2) «εγκατάσταση αποθήκευσης αερίου»: η εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση φυσικού αερίου η οποία ανήκει ή την οποία εκμεταλλεύεται μια επιχείρηση φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος των εγκαταστάσεων ΥΦΑ που χρησιμοποιείται για αποθήκευση, εξαιρουμένου όμως του τμήματος που χρησιμοποιείται για δραστηριότητες παραγωγής και εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς·
- 3) «πάροχος υπηρεσιών»: επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη στην Ένωση και στην οποία έχει ανατεθεί από την Επιτροπή, μέσω διαδικασίας σύναψης συμβάσεων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1046, η οργάνωση των από κοινού αγορών και η εκπλήρωση των καθηκόντων που απαριθμούνται στο άρθρο 7·

- 4) «εργαλείο ΤΠ »: εργαλείο ΤΠ μέσω του οποίου η επιχείρηση που έχει συνάψει σύμβαση με την Επιτροπή ενεργεί ως πάροχος υπηρεσιών συγκεντρώνοντας τη ζήτηση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και των επιχειρήσεων που καταναλώνουν αέριο και αναζητώντας προσφορές από προμηθευτές ή παραγωγούς φυσικού αερίου για την κάλυψη της εν λόγω συνολικής ζήτησης·
- 5) «ACER»: ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, που ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/942·
- 6) «διαπραγμάτευση ΥΦΑ»: προσφορές αγοράς, προσφορές πώλησης ή συναλλαγές για την αγορά ή την πώληση ΥΦΑ:
- α) που προσδιορίζουν παράδοση στην Ένωση, ή
 - β) που έχουν ως αποτέλεσμα παράδοση στην Ένωση, ή
 - γ) στις οποίες ένας αντισυμβαλλόμενος επαναεριοποιεί το ΥΦΑ σε τερματικό σταθμό στην Ένωση·
- 7) «δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ»: αρχεία προσφορών αγοράς, προσφορών πώλησης ή συναλλαγών για διαπραγμάτευση ΥΦΑ με τις αντίστοιχες πληροφορίες, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1.
- 8) «συμμετέχων στην αγορά ΥΦΑ»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από τον τόπο σύστασης ή κατοικίας του, το οποίο δραστηριοποιείται στη διαπραγμάτευση ΥΦΑ·
- 9) «εκτίμηση της τιμής ΥΦΑ»: ο υπολογισμός ημερήσιας τιμής αναφοράς για τη διαπραγμάτευση ΥΦΑ σύμφωνα με μεθοδολογία που θα καθορίσει ο ACER·
- 10) «δείκτης αναφοράς ΥΦΑ» για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού: ο καθορισμός περιθωρίου μεταξύ της ημερήσιας εκτίμησης της τιμής ΥΦΑ και της τιμής διακανονισμού για τα προθεσμιακά συμβόλαια επόμενου μήνα για το αέριο στο TTF που καταρτίζεται από την ICE Endex Markets B.V. σε καθημερινή βάση·

- 11) «τόπος διαπραγμάτευσης»: οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
- α) «ρυθμιζόμενη αγορά», όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 21 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
 - β) «πολυμερής μηχανισμός διαπραγμάτευσης», όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 22 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
 - γ) «μηχανισμός οργανωμένης διαπραγμάτευσης», όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 23 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
- 12) «παράγωγο επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα»: παράγωγο επί εμπορεύματος, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 30) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹², το οποίο τελεί υπό διαπραγμάτευση σε τόπο διαπραγμάτευσης, του οποίου το υποκείμενο μέσο είναι ηλεκτρική ενέργεια ή αέριο και του οποίου η ημερομηνία λήξης δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες·
- 13) «αρμόδια αρχή»: αρμόδια αρχή όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 26) της οδηγίας (ΕΕ) 2014/65·
- 14) «κρίσιμη ποσότητα αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια»: η μέγιστη κατανάλωση αερίου που απαιτείται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας για τη διασφάλιση επάρκειας στο δυσμενέστερο σενάριο που προσομοιώνεται στη χειμερινή εκτίμηση επάρκειας σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας·
- 15) «προστατευόμενος πελάτης»: προστατευόμενος πελάτης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 5) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938·
- 16) «εξ αλληλεγγύης προστατευόμενος πελάτης»: εξ αλληλεγγύης προστατευόμενος πελάτης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 6) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.

¹² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 84).

Τμήμα 1

Συντονισμός των αγορών αερίου στην Ένωση

Άρθρο 3

Διαφάνεια και ανταλλαγή πληροφοριών

- 1) Αποκλειστικά με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο και είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ή οι αρχές των κρατών μελών που προτίθενται να προκηρύξουν διαγωνισμό για την αγορά αερίου ή να ξεκινήσουν τις διαπραγματεύσεις με παραγωγούς ή προμηθευτές φυσικού αερίου από τρίτες χώρες για την αγορά αερίου, ποσότητας άνω των 5 TWh/έτος, ενημερώνουν την Επιτροπή και, κατά περίπτωση, το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένες οι εν λόγω επιχειρήσεις για τη σύναψη σύμβασης προμήθειας αερίου ή μνημονίου συνεννόησης ή για την προκήρυξη διαγωνισμού για την αγορά αερίου, τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από τη σχεδιαζόμενη σύναψη ή προκήρυξη, ή και εντός μικρότερου χρονικού διαστήματος εφόσον οι διαπραγματεύσεις ξεκινούν σε ημερομηνία πλησιέστερη προς την υπογραφή της σύμβασης, αλλά το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από τη σχεδιαζόμενη σύναψη ή προκήρυξη. Η εν λόγω κοινοποίηση αφορά μόνο τις ακόλουθες βασικές πληροφορίες:

- την ταυτότητα του αντισυμβαλλόμενου ή των αντισυμβαλλόμενων ή τον σκοπό του διαγωνισμού για την αγορά αερίου·
- τις σχετικές ποσότητες·
- τις σχετικές ημερομηνίες· και, κατά περίπτωση,
- τον πάροχο υπηρεσιών που οργανώνει τις εν λόγω αγορές ή τους εν λόγω διαγωνισμούς για λογαριασμό κράτους μέλους.

- 2) Εάν η Επιτροπή θεωρεί ότι περαιτέρω συντονισμός όσον αφορά την προκήρυξη διαγωνισμού για την αγορά αερίου ή σχεδιαζόμενες αγορές αερίου από επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ή από αρχές των κρατών μελών θα μπορούσε να βελτιώσει τη λειτουργία των από κοινού αγορών ή ότι η προκήρυξη διαγωνισμού για την αγορά αερίου ή σχεδιαζόμενες αγορές αερίου μπορεί να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην εσωτερική αγορά, στην ασφάλεια του εφοδιασμού ή στην ενεργειακή αλληλεγγύη, η Επιτροπή μπορεί να απευθύνει σύσταση στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου ή στις επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο οι οποίες είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ή στις αρχές κράτους μέλους να εξετάσουν κατάλληλα μέτρα. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση, κατά περίπτωση.
- 3) Πριν εκδώσει οποιαδήποτε από τις συστάσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2, η Επιτροπή ενημερώνει το ad hoc διοικητικό συμβούλιο που αναφέρεται στο άρθρο 4.

- 4) Κατά την παροχή πληροφοριών στην Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 1, οι οντότητες που παρέχουν τις πληροφορίες έχουν τη δυνατότητα να επισημαίνουν αν κάποιες από τις παρεχόμενες πληροφορίες, είτε πρόκειται για εμπορικές είτε για άλλης φύσεως πληροφορίες, η αποκάλυψη των οποίων θα μπορούσε να βλάψει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των εμπλεκόμενων μερών, πρέπει να θεωρηθούν εμπιστευτικές και εάν είναι δυνατόν να γνωστοποιηθούν στα λοιπά κράτη μέλη.
- 5) Τα αιτήματα για εμπιστευτικότητα σύμφωνα με το παρόν άρθρο δεν περιορίζουν την πρόσβαση της ίδιας της Επιτροπής σε εμπιστευτικές πληροφορίες. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η πρόσβαση σε εμπιστευτικές πληροφορίες περιορίζεται αποκλειστικά στις υπηρεσίες της Επιτροπής που έχουν απόλυτη ανάγκη να λάβουν αυτές τις πληροφορίες. Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής χειρίζονται τις ευαίσθητες πληροφορίες με τη δέουσα εμπιστευτικότητα.
- 6) Με την επιφύλαξη του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ, οι εμπιστευτικές πληροφορίες ανταλλάσσονται με την Επιτροπή και με άλλες αρμόδιες αρχές μόνον εφόσον η ανταλλαγή αυτή είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες περιορίζονται σε ό,τι είναι συναφές και αναλογικό προς τον σκοπό της ανταλλαγής αυτής. Η εν λόγω ανταλλαγή πληροφοριών διαφυλάσσει την εμπιστευτικότητα των εν λόγω πληροφοριών και προστατεύει τα συμφέροντα ασφάλειας και τα εμπορικά συμφέροντα των οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, εφαρμόζει δε αποτελεσματικά εργαλεία για τη φυσική προστασία των δεδομένων. Όλοι οι εξυπηρετητές και οι πληροφορίες βρίσκονται και αποθηκεύονται σε φυσική μορφή στο έδαφος της Ένωσης.

Άρθρο 4

Ad hoc διοικητικό συμβούλιο

- 1) Συγκροτείται ad hoc διοικητικό συμβούλιο για τη διευκόλυνση του συντονισμού της συγκέντρωσης της ζήτησης και των από κοινού αγορών.
- 2) Το ad hoc διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται από την Επιτροπή εντός 6 εβδομάδων από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού· απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο από κάθε κράτος μέλος και έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής. Οι εκπρόσωποι των συμβαλλόμενων μερών της Ενεργειακής Κοινότητας μπορούν να συμμετέχουν στο διοικητικό συμβούλιο, κατόπιν πρόσκλησης της Επιτροπής, για όλα τα θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Η Επιτροπή προεδρεύει στις συνεδριάσεις του ad hoc διοικητικού συμβουλίου.
- 3) Το ad hoc διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό του με ειδική πλειοψηφία εντός ενός μήνα από τη συγκρότησή του.
- 4) Η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη του ad hoc διοικητικού συμβουλίου σχετικά με το σχέδιο σύστασης που παρέχει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4, ιδίως όσον αφορά το κατά πόσον οι σχετικές αγορές αερίου ή ένας διαγωνισμός για την αγορά αερίου ενισχύουν την ασφάλεια εφοδιασμού στην Ένωση και είναι συμβατές με την αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης.
- 5) Η Επιτροπή ενημερώνει επίσης το ad hoc διοικητικό συμβούλιο σχετικά με τις επιπτώσεις που έχει η συμμετοχή των επιχειρήσεων στις από κοινού αγορές που οργανώνει ο πάροχος υπηρεσιών για την ασφάλεια του εφοδιασμού στην Ένωση και την ενεργειακή αλληλεγγύη, κατά περίπτωση.
- 6) Όταν τους διαβιβάζονται εμπιστευτικές πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 7, τα μέλη του ad hoc διοικητικού συμβουλίου χειρίζονται ευαίσθητες πληροφορίες με τη δέουσα εμπιστευτικότητα. Οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες περιορίζονται σε ό,τι είναι συναφές και αναλογικό προς τον σκοπό της ανταλλαγής αυτής.

Τμήμα 2

Συγκέντρωση της ζήτησης και κοινές αγορές

Άρθρο 5

Προσωρινή σύμβαση παροχής υπηρεσιών με πάροχο υπηρεσιών

- 1) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 176 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046¹³, η Επιτροπή συνάπτει συμβάσεις για τις αναγκαίες υπηρεσίες οντότητας εγκατεστημένης στην Ένωση μέσω διαδικασίας σύναψης συμβάσεων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046, η οποία ενεργεί ως πάροχος υπηρεσιών για την εκπλήρωση των καθηκόντων που ορίζονται στο άρθρο 7.
- 2) Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών με τον επιλεγμένο πάροχο υπηρεσιών καθορίζει την κυριότητα των πληροφοριών που λαμβάνει ο πάροχος υπηρεσιών και προβλέπει την πιθανή διαβίβαση των πληροφοριών αυτών στην Επιτροπή κατά τη διακοπή ή τη λήξη της σύμβασης παροχής υπηρεσιών.
- 3) Η Επιτροπή καθορίζει στη σύμβαση παροχής υπηρεσιών τις πρακτικές λεπτομέρειες της λειτουργίας του παρόχου υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων της χρήσης του εργαλείου ΤΠ, των μέτρων ασφάλειας, του νομίσματος ή των νομισμάτων, του καθεστώτος πληρωμών και των υποχρεώσεων.
- 4) Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών με τον πάροχο υπηρεσιών επιφυλάσσει στην Επιτροπή το δικαίωμα να τον παρακολουθεί και να τον ελέγχει. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή έχει πλήρη πρόσβαση στις πληροφορίες που κατέχει ο πάροχος υπηρεσιών.
- 5) Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον πάροχο υπηρεσιών να παράσχει όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων που απαριθμούνται στο άρθρο 7 και για να μπορεί η Επιτροπή να επαληθεύει κατά πόσον οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 10.

¹³ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

Άρθρο 6

Κριτήρια επιλογής του παρόχου υπηρεσιών

- 1) Ο πάροχος υπηρεσιών επιλέγεται από την Επιτροπή με βάση τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας:
 - α) Ο πάροχος υπηρεσιών είναι εγκατεστημένος και έχει την επιχειρησιακή του έδρα στο έδαφος κράτους μέλους.
 - αα) Ο πάροχος υπηρεσιών διαθέτει πείρα σε διασυνοριακές συναλλαγές.
 - β) Ο πάροχος υπηρεσιών:
 - i) υπόκεινται σε περιορισμούς δυνάμει περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 215 της ΣΛΕΕ, ιδίως περιοριστικών μέτρων της Ένωσης τα οποία θεσπίζονται λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία, ή ενεργειών που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας·
 - ii) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που αποτελούν αντικείμενο των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ένωσης· ή
 - iii) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας ή της κυβέρνησής της ή οποιουδήποτε ρωσικού φυσικού ή νομικού προσώπου ή οντότητας ή φορέα εγκατεστημένου στη Ρωσία.

- 2) Με την επιφύλαξη άλλων υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας, θεσπίζονται συμβατικές υποχρεώσεις μεταξύ της Επιτροπής και του παρόχου υπηρεσιών ώστε να διασφαλίζεται ότι ο πάροχος υπηρεσιών, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του σύμφωνα με το άρθρο 7, δεν διαθέτει κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους, άμεσα ή έμμεσα, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς ή προς όφελός τους:
- α) υπόκεινται σε περιορισμούς δυνάμει περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 215 της ΣΛΕΕ, ιδίως περιοριστικών μέτρων της Ένωσης τα οποία θεσπίζονται λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία, ή ενεργειών που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας·
 - β) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που αποτελούν αντικείμενο των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ένωσης· ή
 - γ) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας ή της κυβέρνησής της ή οποιουδήποτε ρωσικού φυσικού ή νομικού προσώπου ή οντότητας ή φορέα εγκατεστημένου στη Ρωσία.
- 3) Ο πάροχος υπηρεσιών δεν αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης που δραστηριοποιείται στην παραγωγή ή προμήθεια φυσικού αερίου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 σημείο 20) της οδηγίας 2009/73/ΕΚ για το φυσικό αέριο, εκτός εάν πρόκειται για οντότητα διαχωρισμένη σύμφωνα με το κεφάλαιο IV της εν λόγω οδηγίας.

- 4) Η Επιτροπή καθορίζει τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα κριτήρια που καθορίζονται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών:
- α) επίπεδο πείρας στη θέσπιση και τη διεξαγωγή διαδικασιών υποβολής προσφορών ή δημοπράτησης για υπηρεσίες φυσικού αερίου ή συναφείς υπηρεσίες, όπως υπηρεσίες μεταφορών, μέσω της χρήσης ειδικών εργαλείων ΤΠ·
 - β) επίπεδο πείρας στην προσαρμογή των διαδικασιών υποβολής προσφορών ή δημοπράτησης στις διαφορετικές ανάγκες, όπως η γεωγραφική περιοχή ή το χρονοδιάγραμμα·
 - γ) επίπεδο πείρας στην ανάπτυξη εργαλείων ΤΠ για τη συγκέντρωση της ζήτησης από πολλούς συμμετέχοντες και την αντιστοίχιση της ζήτησης με την προσφορά·
 - δ) ποιότητα της ασφάλειας του συστήματος πληροφοριών, ιδίως όσον αφορά την προστασία των δεδομένων και την ασφάλεια στο διαδίκτυο· και
 - ε) ικανότητα ταυτοποίησης και διαπίστευσης των συμμετεχόντων, τόσο ως προς τη νομική οντότητα όσο και ως προς τη χρηματοοικονομική ικανότητα.

Καθήκοντα του παρόχου υπηρεσιών

- 1) Ο πάροχος υπηρεσιών οργανώνει τη συγκέντρωση της ζήτησης και τις από κοινού αγορές και ιδίως:
 - α) συγκεντρώνει τη ζήτηση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου και των επιχειρήσεων που καταναλώνουν αέριο με την υποστήριξη του εργαλείου ΤΠ·
 - β) αναζητεί προσφορές από προμηθευτές ή παραγωγούς φυσικού αερίου για την κάλυψη της συνολικής ζήτησης με τη στήριξη του εργαλείου ΤΠ·
 - ββ) κατανέμει δικαιώματα πρόσβασης στον εφοδιασμό, λαμβάνοντας υπόψη την αναλογική κατανομή μεταξύ μικρότερων και μεγαλύτερων συμμετεχόντων των προσφερόμενων ποσοτήτων αερίου από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και τις επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο οι οποίες συμμετέχουν στη συγκέντρωση της ζήτησης. Όταν η συνολική ζήτηση υπερβαίνει τις ληφθείσες προσφορές εφοδιασμού, η κατανομή των δικαιωμάτων πρόσβασης είναι ανάλογη προς τη ζήτηση που δηλώθηκε από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια του σταδίου συγκέντρωσης της ζήτησης για δεδομένο χρόνο και τόπο παράδοσης·
 - γ) προβαίνει σε επαλήθευση, διαπίστευση και καταχώριση των χρηστών του εργαλείου ΤΠ· και
 - δ) παρέχει στους χρήστες του εργαλείου ΤΠ ή στην Επιτροπή κάθε επικουρική υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που διευκολύνουν τη σύναψη συμβάσεων, που είναι αναγκαία για την ορθή εκτέλεση των εργασιών που προβλέπονται στη σύμβαση που αναφέρεται στο άρθρο 5.
- 2) Οι όροι που αφορούν τα καθήκοντα του παρόχου υπηρεσιών, συγκεκριμένα όσον αφορά την εγγραφή χρηστών, τη δημοσίευση και την υποβολή εκθέσεων καθορίζονται στη σύμβαση μεταξύ της Επιτροπής και του παρόχου υπηρεσιών.

Συμμετοχή στη συγκέντρωση της ζήτησης και στις από κοινού αγορές

- 1) Η συμμετοχή στη συγκέντρωση της ζήτησης και στις από κοινού αγορές είναι ανοικτή και διαφανής σε όλες τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και τις επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο και είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ανεξάρτητα από την αιτούμενη ποσότητα. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο απαγορεύεται να συμμετέχουν ως προμηθευτές, παραγωγοί και αγοραστές στη συγκέντρωση της ζήτησης και στις από κοινού αγορές, αν:
- α) υπόκεινται σε περιορισμούς δυνάμει περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 215 της ΣΛΕΕ, ιδίως περιοριστικών μέτρων της Ένωσης τα οποία θεσπίζονται λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία, ή ενεργειών που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας·
 - β) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που αποτελούν αντικείμενο των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ένωσης· ή
 - γ) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας ή της κυβέρνησής της ή οποιουδήποτε ρωσικού φυσικού ή νομικού προσώπου ή οντότητας ή φορέα εγκατεστημένου στη Ρωσία.

- 2) Θεσπίζονται συμβατικές υποχρεώσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι κανένα κεφάλαιο ή οικονομικός πόρος που προκύπτει από τη συμμετοχή στη διαδικασία από κοινού αγορών που οργανώνονται από τον πάροχο υπηρεσιών δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς ή προς όφελος φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων, που:
- α) υπόκεινται σε περιορισμούς δυνάμει περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 215 της ΣΛΕΕ, ιδίως περιοριστικών μέτρων της Ένωσης τα οποία θεσπίζονται λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία, ή ενεργειών που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας·
 - β) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που αποτελούν αντικείμενο των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ένωσης· ή
 - γ) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας ή της κυβέρνησής της ή οποιουδήποτε ρωσικού φυσικού ή νομικού προσώπου ή οντότητας ή φορέα εγκατεστημένου στη Ρωσία.
- 3) Τα κράτη μέλη, ή άλλα ενδιαφερόμενα μέρη μπορεί να παρέχουν στήριξη ρευστότητας, συμπεριλαμβανομένων εγγυήσεων, σε συμμετέχοντες στη διαδικασία από κοινού αγορών που οργανώνονται από τον πάροχο υπηρεσιών, σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, κατά περίπτωση. Είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται εγγυήσεις για την κάλυψη των αναγκών παροχής εξασφαλίσεων ή για την κάλυψη του κινδύνου πρόσθετων δαπανών μετά την περίπτωση αφερεγγυότητας άλλων αγοραστών στο πλαίσιο της ίδιας σύμβασης από κοινού αγοράς.
- 5) Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο και είναι εγκατεστημένες στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας μπορούν να συμμετέχουν στη συγκέντρωση της ζήτησης και στις από κοινού αγορές, υπό την προϋπόθεση ότι εφαρμόζονται τα αναγκαία μέτρα ή ρυθμίσεις που επιτρέπουν τη συμμετοχή τους στη συγκέντρωση της ζήτησης και στις από κοινού αγορές σύμφωνα με τους όρους που περιέχονται στο παρόν τμήμα.

Άρθρο 9

Εφοδιασμός με φυσικό αέριο που εξαιρείται από τις από κοινού αγορές

- 1) Οι προμήθειες φυσικού αερίου που προέρχονται από τη Ρωσική Ομοσπονδία δεν υπόκεινται σε από κοινού αγορές, συμπεριλαμβανομένων των προμηθειών αερίου που εισέρχονται στα κράτη μέλη ή στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας μέσω των ακόλουθων σημείων εισόδου:
 - α) Greifswald
 - β) Lubmin II
 - γ) Imatra
 - δ) Narva
 - ε) Värskä

- στ) Luhamaa
- ζ) Sakiai
- η) Kotlovka
- θ) Kondratki
- ι) Wysokoje
- ια) Tieterowka
- ιβ) Mozyr
- ιγ) Kobryn
- ιδ) Sudzha (RU)/Ουκρανία
- ιε) Belgorod (RU)/Ουκρανία
- ιστ) Valuyki (RU)/Ουκρανία
- ιζ) Serebryanka (RU)/Ουκρανία
- ιη) Pisarevka (RU)/Ουκρανία
- ιθ) Sokhranovka (RU)/Ουκρανία
- κ) Prokhorovka (RU)/Ουκρανία
- κα) Platovo (RU)/Ουκρανία
- κβ) Strandzha 2 (BG)/Malkoclar (TR)

Υποχρεωτική χρήση του παρόχου υπηρεσιών

- 1) Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο οι οποίες υπάγονται στη δικαιοδοσία τους συμμετέχουν στη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης που οργανώνει ο πάροχος υπηρεσιών ως ένα από τα πιθανά μέσα για την επίτευξη των στόχων πλήρωσης που αναφέρονται στο άρθρο 6α και στο άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.
- 2) Τα κράτη μέλη με υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης απαιτούν από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και τις επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο οι οποίες υπάγονται στη δικαιοδοσία τους να συμμετέχουν στη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης που οργανώνει ο πάροχος υπηρεσιών με ποσότητες τουλάχιστον ίσες με το 15 % της συνολικής ποσότητας που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων πλήρωσης που αναφέρονται στα άρθρα 6α και 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.
- 3) Τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης απαιτούν από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και τις επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο οι οποίες υπάγονται στη δικαιοδοσία τους να συμμετέχουν στη διαδικασία συγκέντρωσης της ζήτησης που οργανώνεται από τον πάροχο υπηρεσιών με ποσότητες τουλάχιστον ίσες με το 15 % της ποσότητας που αντιστοιχεί στους διασυνοριακούς στόχους πλήρωσης που αναφέρονται στα άρθρα 6γ και 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.
- 4) Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν φυσικό αέριο οι οποίες συμμετέχουν στη συγκέντρωση της ζήτησης βάσει δεσμευτικής υποχρέωσης μπορούν να αποφασίσουν να μην αγοράσουν το αέριο μετά τη διαδικασία συγκέντρωσης. Το αέριο που αγοράζεται μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς πέραν της πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης.

Άρθρο 11

Κοινοπραξία αγοράς αερίου

- 1) Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις που καταναλώνουν αέριο και συμμετέχουν στη συγκέντρωση της ζήτησης που οργανώνεται από τον πάροχο υπηρεσιών μπορεί να συντονίζουν, με διαφάνεια, στοιχεία των όρων της σύμβασης αγοράς ή να χρησιμοποιούν συμβάσεις από κοινού αγοράς προκειμένου να επιτύχουν καλύτερους όρους με τους προμηθευτές τους, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με το ενωσιακό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της ενωσιακής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, ιδίως με τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ, όπως μπορεί να ορίζεται από την Επιτροπή σε απόφαση δυνάμει του άρθρου 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, καθώς και με την απαίτηση διαφάνειας σύμφωνα με το άρθρο 3.

Τμήμα 3

Μέτρα για την ενίσχυση της χρήσης τερματικών σταθμών, εγκαταστάσεων αποθήκευσης και αγωγών ΥΦΑ

Άρθρο 12

Πλατφόρμα δέσμευσης δευτερογενούς δυναμικότητας για χρήστες εγκαταστάσεων ΥΦΑ και εγκαταστάσεων αποθήκευσης

Οι χρήστες εγκαταστάσεων ΥΦΑ και εγκαταστάσεων αποθήκευσης οι οποίοι επιθυμούν να επαναπωλήσουν τη συμβατική τους δυναμικότητα στη δευτερογενή αγορά, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009, έχουν το δικαίωμα να το πράξουν. Οι διαχειριστές εγκαταστάσεων ΥΦΑ και εγκαταστάσεων αποθήκευσης, μεμονωμένα ή σε περιφερειακό επίπεδο, δημιουργούν ή χρησιμοποιούν μια υπάρχουσα διαφανή και συμπεριληπτική πλατφόρμα δέσμευσης για τους χρήστες εγκαταστάσεων ΥΦΑ και εγκαταστάσεων αποθήκευσης με σκοπό την επαναπώληση της συμβατικής δυναμικότητάς τους στη δευτερογενή αγορά το αργότερο δύο μήνες μετά την [έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού].

Πλατφόρμες διαφάνειας για εγκαταστάσεις ΥΦΑ και εγκαταστάσεις αποθήκευσης

- 1) Οι διαχειριστές εγκαταστάσεων ΥΦΑ και εγκαταστάσεων αποθήκευσης διασφαλίζουν ότι δημοσιεύουν εντός δύο μηνών από την [ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού] όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 για την ευρωπαϊκή πλατφόρμα διαφάνειας για το ΥΦΑ και την ευρωπαϊκή πλατφόρμα διαφάνειας αποθήκευσης, αντιστοίχως, με διαφανή και φιλικό προς τον χρήστη τρόπο. Οι ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητούν από τους εν λόγω διαχειριστές να δημοσιοποιούν τυχόν πρόσθετες σχετικές πληροφορίες για τους χρήστες του συστήματος.
- 2) Οι εγκαταστάσεις ΥΦΑ στις οποίες έχει χορηγηθεί εξαίρεση από τους κανόνες πρόσβασης τρίτων μερών σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας 2003/55/ΕΚ και το άρθρο 36 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, και οι διαχειριστές αποθήκευσης φυσικού αερίου στο πλαίσιο του καθεστώτος πρόσβασης τρίτων μερών κατόπιν διαπραγματεύσεων που αναφέρεται στο άρθρο 33 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, δημοσιοποιούν τα τελικά τιμολόγια για τις υποδομές εντός ενός μηνός από την [ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού].

Αποτελεσματικότερη χρήση των δυναμικοτήτων μεταφοράς

- 1) Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς προσφέρουν υποχρησιμοποιούμενη συμβατική αμετάβλητη δυναμικότητα σε σημεία διασύνδεσης και εικονικά σημεία διασύνδεσης σύμφωνα με την παράγραφο 2 ως προϊόν μηνιαίας δυναμικότητας και ως προϊόντα ημερήσιας και ενδοημερήσιας δυναμικότητας για τον μήνα σε περίπτωση υποχρησιμοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 2.
- 2) Η συμβατική αμετάβλητη δυναμικότητα θεωρείται υποχρησιμοποιούμενη εάν ένας χρήστης δικτύου χρησιμοποίησε ή προσέφερε κατά μέσο όρο κάτω από το 80 % της δεσμευμένης αμετάβλητης δυναμικότητας σε ένα σημείο διασύνδεσης ή ένα εικονικό σημείο διασύνδεσης κατά τον προηγούμενο ημερολογιακό μήνα. Ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς παρακολουθεί την αχρησιμοποίητη δυναμικότητα και ενημερώνει τον χρήστη του δικτύου σχετικά με την ποσότητα δυναμικότητας που πρέπει να αποσυρθεί στο οικείο σημείο διασύνδεσης ή εικονικό σημείο διασύνδεσης το αργότερο πριν από την κοινοποίηση, δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/459 της Επιτροπής, της ποσότητας δυναμικότητας που θα προσφερθεί για την επικείμενη κυλιόμενη δημοπρασία μηνιαίας δυναμικότητας.
- 3) Η ποσότητα της προσφερόμενης δυναμικότητας ισούται με τη διαφορά μεταξύ της μέσης χρήσης για τον προηγούμενο ημερολογιακό μήνα και του 80 % της αμετάβλητης δυναμικότητας για την οποία είχε συναφθεί σύμβαση για διάρκεια μεγαλύτερη του ενός μήνα.
- 4) Κατά την κατανομή δυναμικότητας, η διαθέσιμη δυναμικότητα που προσφέρεται σε δημοπρασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/459 της Επιτροπής έχει προτεραιότητα έναντι της υποχρησιμοποιούμενης δυναμικότητας που περιλαμβάνεται σε δημοπρασία από τον μηχανισμό, σύμφωνα με την παράγραφο 2.

- 5) Εάν η υποχρησιμοποιούμενη δυναμικότητα που προσφέρεται από τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς πωληθεί, αποσύρεται από τον αρχικό κάτοχο της συμβατικής δυναμικότητας. Ο αρχικός κάτοχος μπορεί να χρησιμοποιήσει την αποσυρθείσα αμετάβλητη δυναμικότητα σε διακοπτόμενη βάση.
- 5α) Ο χρήστης δικτύου διατηρεί τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση δυναμικότητας μέχρι να ανακατανεμηθεί η δυναμικότητα από τον διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς και στον βαθμό που η δυναμικότητα δεν έχει ανακατανεμηθεί από τον διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς.
- 6) Πριν από την προσφορά υποχρησιμοποιούμενης αμετάβλητης δυναμικότητας σύμφωνα με το παρόν άρθρο, οι διαχειριστές του συστήματος μεταφοράς αναλύουν τις πιθανές επιπτώσεις σε κάθε σημείο διασύνδεσης που διαχειρίζονται και ενημερώνουν την αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 έως 5α του παρόντος άρθρου και ανεξάρτητα από το αν τα εν λόγω σημεία διασύνδεσης υπόκεινται σε συμφόρηση ή όχι, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να αποφασίσουν να εισαγάγουν έναν από τους ακόλουθους μηχανισμούς σε όλα τα σημεία διασύνδεσης:
- α) μηχανισμό «χρήση-ή-απώλεια» αμετάβλητης δυναμικότητας για την επόμενη ημέρα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/459 της Επιτροπής και λαμβανομένου υπόψη του κεφαλαίου 2.2.3 του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009· ή
- β) εφαρμογή συστήματος υπερδέσμευσης και επαναγοράς, σύμφωνα με το κεφάλαιο 2.2.2 του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, το οποίο προσφέρει τουλάχιστον 5 % πρόσθετης δυναμικότητας σε σχέση με την τεχνική δυναμικότητα στο σχετικό σημείο διασύνδεσης, ή

- γ) προσφορά, τουλάχιστον σε αρχικό επίπεδο, μη καθορισμένης δυναμικότητας σε ενδοημερήσια βάση και βάση επόμενης ημέρας, η οποία θα κατανεμηθεί ως διακοπτόμενη δυναμικότητα.

Οι παράγραφοι 1 έως 5α εφαρμόζονται αυτοδικαίως εάν ένας από τους εναλλακτικούς μηχανισμούς της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμοστεί εντός [ΕΕ: 3 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού],

- 7) Πριν λάβει την απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 6, η εθνική ρυθμιστική αρχή διαβουλεύεται με την εθνική ρυθμιστική αρχή του γειτονικού κράτους μέλους και λαμβάνει υπόψη τις γνώμες της. Σε περίπτωση που το σύστημα εισόδου-εξόδου καλύπτει περισσότερα του ενός κράτη μέλη όπου δραστηριοποιούνται περισσότεροι του ενός διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές των εμπλεκόμενων κρατών μελών αποφασίζουν από κοινού σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου 6.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ — ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗΣ ΕΝΔΟΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΑΣΤΑΘΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ**

Τμήμα 1

**Προσωρινό ενδοημερήσιο εργαλείο για τη διαχείριση της υπερβολικής αστάθειας στις αγορές
ενεργειακών παραγώγων**

Άρθρο 15

μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας

- 1) Το συντομότερο δυνατόν, αλλά το αργότερο έως τις 31 Ιανουαρίου 2023, κάθε τόπος διαπραγμάτευσης στον οποίο γίνονται αντικείμενο διαπραγμάτευσης παράγωγα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα, συγκροτεί, για κάθε παράγωγο επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα που αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αυτόν, μηχανισμό διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας βάσει ανώτερου και χαμηλότερου ορίου τιμών («όρια τιμών») ο οποίος καθορίζει τις τιμές πάνω και κάτω από τις οποίες μπορεί να μην είναι δυνατή η εκτέλεση των εντολών («μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας»). Οι τόποι διαπραγμάτευσης διασφαλίζουν ότι ο μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας των τιμών αποτρέπει τις υπερβολικές διακυμάνσεις των τιμών εντός μιας ημέρας διαπραγμάτευσης για τα σχετικά παράγωγα επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα. Κατά τη δημιουργία του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, οι τόποι διαπραγμάτευσης διασφαλίζουν επίσης ότι η εφαρμογή των μέτρων αυτών δεν εμποδίζει τη διαμόρφωση αξιόπιστων τιμών κλεισίματος στο τέλος της ημέρας.

- 2) Οι τόποι διαπραγμάτευσης, για κάθε παράγωγο επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα που αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αυτούς καθορίζουν την εφαρμοστέα μέθοδο υπολογισμού για τον προσδιορισμό των ορίων τιμών σε σχέση με τιμή αναφοράς. Η πρώτη τιμή αναφοράς της ημέρας ισούται με την τιμή που καθορίζεται κατά την έναρξη της συνεδρίασης του οικείου χρηματιστηρίου. Οι επόμενες τιμές αναφοράς ισούνται με την τελευταία αγοραία τιμή που παρατηρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Σε περίπτωση διακοπής της διαπραγμάτευσης κατά τη διάρκεια της ημέρας διαπραγμάτευσης, η πρώτη τιμή αναφοράς μετά τη διακοπή είναι η τιμή ανοίγματος της επανάληψης της διαπραγμάτευσης.
- 3) Τα όρια τιμών εκφράζονται είτε σε απόλυτη τιμή είτε σε σχετικούς όρους με τη μορφή ποσοστιαίας διακύμανσης σε σχέση με την τιμή αναφοράς. Οι τόποι διαπραγμάτευσης προσαρμόζουν την εν λόγω μέθοδο υπολογισμού στις ιδιαιτερότητες κάθε παραγώγου επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα, στο προφίλ ρευστότητας της αγοράς για το εν λόγω παράγωγο και στο προφίλ αστάθειάς της. Ο τόπος διαπραγμάτευσης ενημερώνει την αρμόδια αρχή για τη μέθοδο χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.
- 4) Οι τόποι διαπραγμάτευσης ανανεώνουν τα όρια τιμών σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια των ωρών διαπραγμάτευσης, με βάση την τιμή αναφοράς.
- 5) Οι τόποι διαπραγμάτευσης δημοσιοποιούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση τα χαρακτηριστικά του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας που έχουν θέσει σε εφαρμογή ή όποτε έχουν εφαρμόσει τροποποίηση.

- 6) Οι τόποι διαπραγμάτευσης εφαρμόζουν τον μηχανισμό διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας είτε ενσωματώνοντάς τον στα υφιστάμενα μέτρα διακοπής συναλλαγών που έχουν ήδη καθιερωθεί σύμφωνα με την οδηγία 2014/65/ΕΕ είτε ως επιπρόσθετο μηχανισμό.
- 7) Όταν ένας τόπος διαπραγμάτευσης προτίθεται να τροποποιήσει τη μέθοδο υπολογισμού για τα όρια τιμών που εφαρμόζονται σε ένα δεδομένο παράγωγο επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα, ενημερώνει την αρμόδια αρχή για τις σχεδιαζόμενες τροποποιήσεις χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.
- 8) Όταν από τις πληροφορίες που συλλέγονται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 καταδεικνύεται ότι απαιτείται περαιτέρω συνέπεια ως προς την εφαρμογή του μηχανισμού προκειμένου να διασφαλιστεί αποτελεσματικότερη διαχείριση της υπερβολικής αστάθειας των τιμών σε ολόκληρη την Ένωση, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των ενιαίων αρχών για την εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε παραγώγου επί εμπορεύματος του ενεργειακού τομέα, το προφίλ ρευστότητας της αγοράς για το εν λόγω παράγωγο και το προφίλ αστάθειάς της. Ειδικότερα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία των τόπων διαπραγμάτευσης που προσφέρουν συναλλαγές σε παράγωγα επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα, η Επιτροπή μπορεί να προσδιορίσει τα χρονικά διαστήματα κατά τα οποία θα ανανεώνονται τα όρια τιμών ή τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε περίπτωση που η διαπραγμάτευση μετακινηθεί εκτός αυτών των ορίων τιμών, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων που θα διασφαλίζουν τη διαμόρφωση αξιόπιστων τιμών κλεισίματος. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 33.

Άρθρο 16

Ρόλος των αρμόδιων αρχών

- 1) Οι αρμόδιες αρχές εποπτεύουν την εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι αποκλίσεις στην εφαρμογή των μηχανισμών διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας από τόπους διαπραγμάτευσης εγκατεστημένους στο οικείο κράτος μέλος δικαιολογούνται δεόντως από τις ιδιαιτερότητες των σχετικών τόπων διαπραγμάτευσης ή παραγώγων επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα.
- 2) Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε οι τόποι διαπραγμάτευσης να εφαρμόζουν κατάλληλους προκαταρκτικούς μηχανισμούς που διασφαλίζουν τον μετριασμό της υπερβολικής αστάθειας στις αγορές παραγώγων επί εμπορευμάτων του ενεργειακού τομέα μέχρι τη δημιουργία του μηχανισμού διαχείρισης της ενδοημερήσιας αστάθειας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1.
- 3) Οι αρμόδιες αρχές υποβάλλουν έκθεση στην ESMA σχετικά με την εφαρμογή του μηχανισμού διαχείρισης ενδοημερήσιας αστάθειας από τόπους διαπραγμάτευσης τους οποίους εποπτεύουν εντός τριών εβδομάδων από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 και τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση.

Συντονιστικός ρόλος της ESMA

- 1) Η ESMA συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή των μηχανισμών διαχείρισης της ενδομερήσιας αστάθειας με βάση τις εκθέσεις που της υποβάλλουν οι αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3.
- 2) Η ESMA τεκμηριώνει τυχόν αποκλίσεις στην εφαρμογή των μηχανισμών διαχείρισης της ενδομερήσιας αστάθειας μεταξύ δικαιοδοσιών στην Ένωση με βάση τις εκθέσεις των αρμόδιων αρχών. Μέχρι [EE: να προστεθεί η ημερομηνία = 6 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού], η ESMA υποβάλλει έκθεση στην Επιτροπή στην οποία αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών διαχείρισης της ενδομερήσιας αστάθειας. Με βάση την έκθεση αυτή, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να υποβάλει στο Συμβούλιο πρόταση τροποποίησης του παρόντος κανονισμού.

Τμήμα 2

Ανάθεση στον ACER της υποχρέωσης να συλλέγει και να δημοσιεύει αντικειμενικά δεδομένα σχετικά με τις τιμές

Άρθρο 18

Καθήκοντα και εξουσίες του ACER για τη διενέργεια εκτιμήσεων τιμών και την κατάρτιση δεικτών αναφοράς

- 1) Ο ACER εκπονεί και δημοσιεύει επείγοντως ημερήσια εκτίμηση της τιμής του ΥΦΑ, ξεκινώντας το αργότερο δύο εβδομάδες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Με σκοπό την εκτίμηση της τιμής του ΥΦΑ, ο ACER συλλέγει και επεξεργάζεται συστηματικά όλα τα δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ σχετικά με τις συναλλαγές. Κατά την εκτίμηση της τιμής λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, οι περιφερειακές διαφορές και οι συνθήκες της αγοράς.
- 2) Το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου 2023 ο ACER καταρτίζει και δημοσιεύει ημερήσιο δείκτη αναφοράς ΥΦΑ που καθορίζεται από το περιθώριο μεταξύ της ημερήσιας εκτίμησης της τιμής του ΥΦΑ και της τιμής διακανονισμού για τα προθεσμιακά συμβόλαια επόμενου μήνα για το αέριο στο TTF που καταρτίζεται από την ICE Endex Markets B.V. σε καθημερινή βάση. Για τους σκοπούς του δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, ο ACER συλλέγει και επεξεργάζεται συστηματικά όλα τα δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ.
- 3) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού 1227/2011, οι υποχρεώσεις των συμμετεχόντων στην αγορά και οι απαγορεύσεις που περιέχονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ισχύουν για τους συμμετέχοντες στην αγορά ΥΦΑ. Οι εξουσίες που ανατίθενται στον ACER δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων που αφορούν την εμπιστευτικότητα, ισχύουν και για τους συμμετέχοντες στην αγορά ΥΦΑ, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων περί εμπιστευτικότητας.

Άρθρο 19

Δημοσίευση των εκτιμήσεων της τιμής του ΥΦΑ και δείκτης αναφοράς ΥΦΑ

- 1) Η εκτίμηση της τιμής του ΥΦΑ δημοσιεύεται καθημερινά και το αργότερο έως τις 18.00 (ώρα Κεντρικής Ευρώπης) για την εκτίμηση της τιμής της οριστικής συναλλαγής. Έως την 31η Μαρτίου 2023, εκτός από τη δημοσίευση της εκτίμησης της τιμής του ΥΦΑ, ο ACER δημοσιεύει επίσης, σε καθημερινή βάση, τον δείκτη αναφοράς ΥΦΑ το αργότερο έως τις 19.00 (ώρα Κεντρικής Ευρώπης) ή το συντομότερο δυνατόν από τεχνική άποψη.
- 2) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο ACER μπορεί να κάνει χρήση των υπηρεσιών τρίτου μέρους.

Άρθρο 20

Παροχή δεδομένων της αγοράς ΥΦΑ στον ACER

- 1) Οι συμμετέχοντες στην αγορά ΥΦΑ υποβάλλουν καθημερινά στον ACER τα δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται στο άρθρο 21, σε τυποποιημένη μορφή, μέσω πρωτοκόλλου μεταφοράς υψηλής ποιότητας και όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον πραγματικό χρόνο είναι τεχνολογικά δυνατόν πριν από τη δημοσίευση της καθημερινής εκτίμησης τιμών (18.00 ώρα Κεντρικής Ευρώπης).
- 2) Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του χρονικού σημείου έως το οποίο πρέπει να υποβάλλονται τα δεδομένα της αγοράς πριν από την καθημερινή δημοσίευση της εκτίμησης της τιμής του ΥΦΑ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 33.

- 3) Κατά περίπτωση, ο ACER, κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με:
- α) τις λεπτομέρειες των πληροφοριών που πρέπει να υποβάλλονται, επιπλέον των τρεχουσών λεπτομερειών των προς αναφορά συναλλαγών και των βασικών δεδομένων βάσει του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των προσφορών αγοράς και πώλησης, και
 - β) τη διαδικασία, τον τυποποιημένο και ηλεκτρονικό μορφότυπο και τις τεχνικές και οργανωτικές απαιτήσεις για την υποβολή των δεδομένων που θα χρησιμοποιηθούν για την παροχή των απαιτούμενων δεδομένων της αγοράς.
- 4) Οι συμμετέχοντες στην αγορά ΥΦΑ υποβάλλουν τα απαιτούμενα δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ στον ACER δωρεάν και μέσω των διαύλων αναφοράς που έχει θεσπίσει ο ACER χρησιμοποιώντας, όπου είναι δυνατόν, ήδη υπάρχουσες και διαθέσιμες διαδικασίες.

Άρθρο 21

Ποιότητα δεδομένων της αγοράς

- 1) Τα δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ περιλαμβάνουν:
- α) τα συμβαλλόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένου του δείκτη αγοράς/πώλησης·
 - β) το μέρος που υποβάλλει στοιχεία·
 - γ) την τιμή συναλλαγής·
 - δ) τις συμβατικές ποσότητες·
 - ε) την αξία της σύμβασης·
 - στ) την προθεσμία άφιξης του φορτίου ΥΦΑ·

- ζ) τους όρους παράδοσης·
 - η) τα σημεία παράδοσης·
 - θ) τις πληροφορίες χρονοσφραγίδας για όλα τα ακόλουθα:
 - i) τον χρόνο υποβολής της προσφοράς αγοράς ή πώλησης·
 - ii) τον χρόνο της συναλλαγής·
 - iii) τον χρόνο αναφοράς της προσφοράς αγοράς ή της προσφοράς πώλησης ή της συναλλαγής·
 - iv) τη λήψη δεδομένων της αγοράς ΥΦΑ από τον ACER.
- 2) Οι συμμετέχοντες στην αγορά ΥΦΑ παρέχουν στον ACER δεδομένα της αγοράς ΥΦΑ στις ακόλουθες μονάδες και νομίσματα:
- α) οι μοναδιαίες τιμές συναλλαγής, αγοράς και πώλησης δηλώνονται στο νόμισμα που ορίζεται στη σύμβαση και σε EUR/MWh και περιλαμβάνουν τις εφαρμοζόμενες τιμές μετατροπής και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, κατά περίπτωση·
 - β) οι συμβατικές ποσότητες δηλώνονται στις μονάδες που προσδιορίζονται στις συμβάσεις και σε MWh·
 - γ) οι προθεσμίες άφιξης δηλώνονται σε σχέση με τις ημερομηνίες παράδοσης εκφρασμένες σε μορφότυπο UTC·
 - δ) το σημείο παράδοσης περιλαμβάνει έγκυρο αναγνωριστικό που ταξινομείται από τον ACER όπως αναφέρεται στον κατάλογο εγκαταστάσεων ΥΦΑ που υπόκεινται σε υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων και διέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής· οι πληροφορίες χρονοσφραγίδας υποβάλλονται σε μορφότυπο UTC·
 - ε) κατά περίπτωση, γίνεται πλήρης αναφορά του μαθηματικού τύπου τιμών στη σύμβαση μακράς διάρκειας από την οποία προκύπτει η τιμή.

- 3) Ο ACER εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές ως προς το με ποια κριτήρια ένας μεμονωμένος υποβάλλων είναι υπεύθυνος για σημαντικό μέρος των δεδομένων αγοράς ΥΦΑ που υποβάλλονται εντός συγκεκριμένης περιόδου αναφοράς και ως προς τον τρόπο αντιμετώπισης της κατάστασης αυτής στο πλαίσιο της καθημερινής του εκτίμησης της τιμής ΥΦΑ και των δεικτών αναφοράς ΥΦΑ.

Άρθρο 22

Αδιάλειπτη λειτουργία

Ο ACER επανεξετάζει, επικαιροποιεί και δημοσιεύει τακτικά την οικεία μεθοδολογία εκτίμησης της τιμής αναφοράς του ΥΦΑ και του δείκτη αναφοράς ΥΦΑ, καθώς και τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την αναφορά δεδομένων της αγοράς και τη δημοσίευση των οικείων εκτιμήσεων τιμών του ΥΦΑ και δεικτών αναφοράς ΥΦΑ, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις των συνεισφερόντων δεδομένα της αγοράς.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV — ΜΕΤΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ
ΤΟΥ ΑΕΡΙΟΥ**

Τμήμα 2

**Αλληλεγγύη αερίου για τον εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια, τις βασικές βιομηχανίες και
τους προστατευόμενους πελάτες**

Άρθρο 27

**Επέκταση της προστασίας αλληλεγγύης
σε κρίσιμες ποσότητες αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια**

- 1) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 13 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, εφαρμόζεται μέτρο αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 μόνο εάν το αιτούν κράτος μέλος δεν ήταν σε θέση να καλύψει:
 - α) το έλλειμμα εφοδιασμού με αέριο στους εξ αλληλεγγύης προστατευόμενους πελάτες του ή, όταν ένα κράτος μέλος έχει λάβει προσωρινά μέτρα για τη μείωση της μη απαραίτητης κατανάλωσης προστατευόμενων πελατών σύμφωνα με το άρθρο 28, τις απαραίτητες ποσότητες κατανάλωσης αερίου προς τους εξ αλληλεγγύης προστατευόμενους πελάτες του·
 - β) την κρίσιμη ποσότητα αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, παρά την εφαρμογή του μέτρου που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938. Ισχύουν οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 13 παράγραφος 3 στοιχεία β) έως δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.

- 2) Τα κράτη μέλη που υποχρεούνται να παρέχουν αλληλεγγύη σύμφωνα με την παράγραφο 1 δικαιούνται να αφαιρέσουν από την προσφορά αλληλεγγύης:
- α) προμήθειες προς τους εξ αλληλεγγύης προστατευόμενους πελάτες τους, στον βαθμό που επηρεάζονται οι απαραίτητες ποσότητες, ή όταν ένα κράτος μέλος έχει λάβει προσωρινά μέτρα για τη μείωση της μη απαραίτητης κατανάλωσης προστατευόμενων πελατών σύμφωνα με το άρθρο 28, προμήθειες των απαραίτητων ποσοτήτων κατανάλωσης αερίου προς τους εξ αλληλεγγύης προστατευόμενους πελάτες του·
 - β) προμήθειες κρίσιμων ποσοτήτων αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια·
 - γ) προμήθειες ποσοτήτων αερίου για την ηλεκτρική ενέργεια που απαιτείται για την παραγωγή και τη μεταφορά αερίου· και
 - δ) ποσότητες αερίου που απαιτούνται για τη λειτουργία υποδομών ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια του εφοδιασμού, όπως αναφέρονται στο παράρτημα II, καθώς και άλλων εγκαταστάσεων ζωτικής σημασίας για τη λειτουργία των στρατιωτικών υπηρεσιών, των υπηρεσιών εθνικής ασφάλειας και των υπηρεσιών ανθρωπιστικής βοήθειας.
- 3) Οι κρίσιμες ποσότητες αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 στοιχείο β) και στην παράγραφο 2 στοιχεία β) και δ) δεν υπερβαίνουν τις ποσότητες που αναφέρονται στο παράρτημα 1. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος μπορεί να αποδείξει ότι απαιτείται μεγαλύτερη ποσότητα αερίου για την αποφυγή κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας στο εν λόγω κράτος μέλος, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν δεόντως αιτιολογημένου αιτήματος, να αποφασίσει να επιτρέψει την αφαίρεση υψηλότερων ποσοτήτων.

- 4) Σε περίπτωση που κράτη μέλη των οποίων το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας είναι συγχρονισμένο μόνο με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας τρίτης χώρας κληθούν να παράσχουν μέτρα αλληλεγγύης, μπορούν κατ' εξαίρεση να αφαιρέσουν υψηλότερες ποσότητες αερίου σε περίπτωση που το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας έχει αποσυγχρονιστεί από το σύστημα της εν λόγω τρίτης χώρας, για όσο διάστημα απαιτούνται υπηρεσίες απομονωμένου συστήματος ενέργειας ή άλλες υπηρεσίες προς τον διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς ενέργειας ώστε να κατοχυρώνεται η ασφαλής και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος ενέργειας.

Άρθρο 28

Μέτρα μείωσης της ζήτησης όσον αφορά τους προστατευόμενους πελάτες

- 1) Τα κράτη μέλη μπορούν, κατ' εξαίρεση να λαμβάνουν προσωρινά μέτρα για τη μείωση της μη απαραίτητης κατανάλωσης των προστατευόμενων πελατών, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, ιδίως όταν έχει κηρυχθεί ένα από τα επίπεδα κρίσης σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 και το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, ή έχει κηρυχθεί κατάσταση επιφυλακής στην ΕΕ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369. Τα μέτρα αυτά περιορίζονται σε μη απαραίτητες χρήσεις αερίου και λαμβάνουν υπόψη τα στοιχεία που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου, της 5ης Αυγούστου 2022, σχετικά με συντονισμένα μέτρα μείωσης της ζήτησης αερίου. Τα εν λόγω έκτακτα μέτρα μπορούν να ληφθούν μόνο κατόπιν αξιολόγησης που διεξάγουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, όσον αφορά τους όρους για τον καθορισμό των εν λόγω μη απαραίτητων ποσοτήτων αερίου.
- 2) Ως αποτέλεσμα των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η κατανάλωση των ευάλωτων πελατών, όπως αυτοί ορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, δεν μειώνεται σε καμία περίπτωση και τα κράτη μέλη δεν διακόπτουν τη σύνδεση προστατευόμενων πελατών ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της παραγράφου 1.

Διασφαλίσεις για τις διασυνοριακές ροές

Σε περίπτωση αιτήματος της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 για τον τερματισμό αδικαιολόγητων περιορισμών των διασυνοριακών ροών αερίου ή της πρόσβασης σε υποδομές αερίου, ή μέτρων που θέτουν σε κίνδυνο τον εφοδιασμό με αέριο σε άλλο κράτος μέλος, η αρμόδια αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, ή το κράτος μέλος, αντί να ακολουθήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, τροποποιεί τα μέτρα που έχει λάβει ή λαμβάνει μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με το άρθρο 12 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.

Τμήμα 3

Κανόνες για την παροχή μέτρων αλληλεγγύης

Άρθρο 30

Προσωρινή επέκταση των υποχρεώσεων αλληλεγγύης στα κράτη μέλη με εγκαταστάσεις ΥΦΑ

- 1) Η υποχρέωση παροχής μέτρων αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 δεν ισχύει μόνο στα κράτη μέλη που συνδέονται άμεσα με το αιτούν κράτος μέλος, αλλά και στα κράτη μέλη με εγκαταστάσεις ΥΦΑ, υπό την προϋπόθεση ότι είναι διαθέσιμη η αναγκαία δυναμικότητα στη σχετική υποδομή, συμπεριλαμβανομένων των πλοίων και των άλλων μέσων μεταφοράς ΥΦΑ.
- 1α) Το άρθρο 13 παράγραφοι 2 έως 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 εφαρμόζεται στα κράτη μέλη με εγκαταστάσεις ΥΦΑ, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό.
- 2) Τα κράτη μέλη με εγκαταστάσεις ΥΦΑ που δεν συνδέονται άμεσα με αιτούν κράτος μέλος μπορούν να συμφωνήσουν διμερώς με οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος σχετικά με τις αναγκαίες τεχνικές, νομικές και οικονομικές ρυθμίσεις αλληλεγγύης που εφαρμόζονται για την παροχή αλληλεγγύης.
- 3) Οι προκαθορισμένοι κανόνες για την παροχή μέτρων αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 31 εφαρμόζονται επίσης στα μη συνδεδεμένα κράτη μέλη στον βαθμό που δεν έχει συναφθεί διμερής ρύθμιση κατά τον χρόνο παραλαβής του αιτήματος αλληλεγγύης.

Προκαθορισμένοι κανόνες για μέτρα αλληλεγγύης

- 1) Όταν δύο κράτη μέλη δεν έχουν συμφωνήσει σχετικά με τις αναγκαίες τεχνικές, νομικές και οικονομικές ρυθμίσεις σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 («συμφωνία αλληλεγγύης»), η παράδοση αερίου σύμφωνα με την υποχρέωση του άρθρου 13 παράγραφος 1 σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης υπόκειται στους όρους του παρόντος άρθρου.
- 2) Η αποζημίωση για το μέτρο αλληλεγγύης δεν υπερβαίνει τις εύλογες δαπάνες και, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 13 παράγραφος 8 του κανονισμού 2017/1938, περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση:
 - α) την τιμή του αερίου στο κράτος μέλος που παρέχει αλληλεγγύη·
 - β) τις δαπάνες αποθήκευσης και μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων πιθανών τελών που προκύπτουν από την εκτροπή των φορτίων ΥΦΑ στο σημείο διασύνδεσης που ζητείται·
 - ββ) τα δικαστικά έξοδα για σχετικές δικαστικές διαδικασίες ή διαδικασίες διαιτησίας στις οποίες συμμετέχει το κράτος μέλος που παρέχει την αλληλεγγύη·
 - γ) άλλα έμμεσα κόστη που δεν καλύπτονται από την τιμή του αερίου, όπως οι επιστροφές για οικονομικές ή άλλες ζημιές που προκύπτουν από αναγκαστική αμετάβλητη απόρριψη φορτίου πελατών σε σχέση με την παροχή αλληλεγγύης, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω έμμεσα κόστη δεν υπερβαίνουν το 100 % της τιμής του αερίου.
- (2β) Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος ζητήσει αποζημίωση για έμμεσα κόστη, σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο γ), που υπερβαίνουν το 100 % της τιμής του αερίου, η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με τις οικείες αρμόδιες αρχές, αποφασίζει κατά πόσον ενδείκνυται υψηλότερη αποζημίωση, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές συμβατικές και εθνικές περιστάσεις της περίπτωσης και την αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης.

- 3) Εκτός εάν το αιτούν κράτος μέλος και το κράτος μέλος που παρέχει την αλληλεγγύη συμφωνήσουν άλλη τιμή, η τιμή για το αέριο που παρέχεται στο αιτούν κράτος μέλος αντιστοιχεί στον μέσο όρο της αγοραίας τιμής της επόμενης ημέρας στο παρέχον κράτος μέλος κατά την ημέρα που προηγείται του αιτήματος αλληλεγγύης ή στον αντίστοιχο μέσο όρο της αγοραίας τιμής της επόμενης ημέρας στο πλησιέστερο προσβάσιμο χρηματιστήριο, εικονικό σημείο συναλλαγών ή συμφωνηθέντα κόμβο κατά την ημέρα που προηγείται του αιτήματος αλληλεγγύης.
- 6) Η αποζημίωση για τις ποσότητες αερίου που παραδίδονται στο πλαίσιο αιτήματος αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 32 καταβάλλεται απευθείας από το αιτούν την αλληλεγγύη κράτος μέλος προς το κράτος μέλος που παρέχει την αλληλεγγύη ή προς την οντότητα που αμφότερα τα κράτη μέλη αναφέρουν στην απάντησή τους στο αίτημα αλληλεγγύης και στην επιβεβαίωση της παραλαβής και της ποσότητας που λαμβάνεται.
- 7) Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα για μέτρο αλληλεγγύης παρέχει τα μέτρα αλληλεγγύης το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο 3 ημέρες μετά το αίτημα. Ένα κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να παράσχει αλληλεγγύη σε κράτος μέλος που ζητεί αλληλεγγύη μόνον εάν δείξει ότι:
- α) δεν διαθέτει αρκετό αέριο για τις ποσότητες που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως δ), ή
 - β) δεν έχει επαρκή διαθέσιμη δυναμικότητα διασύνδεσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 13 παράγραφος 7 του κανονισμού 2017/1938 και δεν έχει τη δυνατότητα να παρέχει επαρκείς ποσότητες ΥΦΑ.
- 8) Εκτός από τους προκαθορισμένους κανόνες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, τα κράτη μέλη μπορούν να συμφωνήσουν τεχνικές ρυθμίσεις και συντονισμό της παροχής αλληλεγγύης.
- 9) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τις υφιστάμενες ρυθμίσεις για την ασφαλή και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος αερίου.

Διαδικασία για μέτρα αλληλεγγύης ελλείψει συμφωνίας αλληλεγγύης

- 1) Το κράτος μέλος που ζητεί την εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης υποβάλλει αίτημα αλληλεγγύης σε άλλο κράτος μέλος, αναφέροντας τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - α) στοιχεία επικοινωνίας της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους·
 - β) στοιχεία επικοινωνίας των οικείων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς του κράτους μέλους (κατά περίπτωση)·
 - γ) στοιχεία επικοινωνίας του τρίτου μέρους που ενεργεί για λογαριασμό του κράτους μέλους (κατά περίπτωση)·
 - δ) περίοδο παράδοσης, συμπεριλαμβανομένων του χρονοδιαγράμματος της πρώτης πιθανής παράδοσης και της προβλεπόμενης διάρκειας των παραδόσεων·
 - ε) σημεία παράδοσης και διασύνδεσης·
 - στ) ποσότητα αερίου σε kWh για κάθε σημείο διασύνδεσης·
 - ζ) ποιότητα αερίου.

- 2) Το αίτημα αλληλεγγύης αποστέλλεται ταυτόχρονα στα κράτη μέλη που ενδέχεται να είναι σε θέση να παρέχουν μέτρα αλληλεγγύης, στην Επιτροπή και στους εθνικούς διαχειριστές κρίσεων που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938.

- 3) Τα κράτη μέλη που λαμβάνουν αίτημα αλληλεγγύης αποστέλλουν απάντηση στην οποία επισημαίνονται τα σημεία επαφής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως γ) και η ποσότητα που μπορεί να παρασχεθεί στα σημεία διασύνδεσης και στη χρονική στιγμή που ζητείται, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία ε) έως ζ). Στην απάντηση επισημαίνεται η ποσότητα που προκύπτει από πιθανή περικοπή ή, όταν είναι απολύτως απαραίτητο, η αποδέσμευση στρατηγικών αποθεμάτων σε περίπτωση που η ποσότητα που μπορεί να παρασχεθεί με εθελοντικά μέτρα είναι ανεπαρκής.
- 4) Τα αιτήματα αλληλεγγύης υποβάλλονται τουλάχιστον 72 ώρες πριν από τον αναφερόμενο χρόνο παράδοσης. Η απάντηση σε αιτήματα αλληλεγγύης πραγματοποιείται εντός 24 ωρών. Η επιβεβαίωση της παραλαβής και της ποσότητας που λαμβάνεται από το αιτούν κράτος μέλος πραγματοποιείται εντός 24 ωρών από τον απαιτούμενο χρόνο παράδοσης.
- 5) Το αίτημα μπορεί να υποβληθεί για περίοδο μίας ημέρας ή περισσότερων ημερών και η απάντηση καλύπτει την αιτούμενη διάρκεια.
- 6) Όταν υπάρχουν περισσότερα κράτη μέλη που παρέχουν αλληλεγγύη και υφίστανται διμερείς ρυθμίσεις αλληλεγγύης με ένα ή περισσότερα εξ αυτών, οι εν λόγω ρυθμίσεις υπερισχύουν μεταξύ των κρατών μελών που έχουν συμφωνήσει διμερώς. Οι προκαθορισμένοι κανόνες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται μόνο σε σχέση με τα άλλα κράτη μέλη που παρέχουν αλληλεγγύη.
- 7) Η Επιτροπή μπορεί να διευκολύνει την εφαρμογή των συμφωνιών αλληλεγγύης, ιδίως μέσω υποδείγματος με τη μορφή ασφαλούς επιγραμμικής πλατφόρμας, ώστε να καθίσταται δυνατή η διαβίβαση αιτημάτων και προσφορών σε πραγματικό χρόνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 33

Διαδικασία επιτροπής

- 1) Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή είναι επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.
- 2) Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 182/2011.

Άρθρο 34

(Το άρθρο μετακινήθηκε από πιο κάτω, καμία αλλαγή στο κείμενο)

Επανεξέταση

Το αργότερο έως την 1η Οκτωβρίου 2023, η Επιτροπή προβαίνει σε επανεξέταση του παρόντος κανονισμού λαμβάνοντας υπόψη τη γενική κατάσταση του εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο και υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τα κύρια πορίσματα της εν λόγω επανεξέτασης. Η Επιτροπή δύναται, με βάση την εν λόγω έκθεση, να προτείνει παράταση της ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εφαρμόζεται για περίοδο ενός έτους από την έναρξη ισχύος του.

Το άρθρο 14 εφαρμόζεται από [ΕΕ: τρεις μήνες μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος κανονισμού].

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

α) Μέγιστες κρίσιμες ποσότητες αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια σύμφωνα με το άρθρο 27 για την περίοδο μεταξύ Δεκεμβρίου 2022 και Μαρτίου 2023¹⁴

Τιμές σε mcm	Δεκέμβριος 2022	Ιανουάριος 2023	Φεβρουάριος 2023	Μάρτιος 2023
AY	74,24	196,83	152,20	139,35
BE	399,05	458,77	382,76	398,99
ΒΛ	61,49	71,26	61,55	63,29
ΚΥ	-	-	-	-
ΤΣ	17,26	49,64	34,80	28,28
ΓΕ	2.090,53	2.419,56	2.090,59	1.863,77
ΔΑ	249,48	295,56	254,87	268,09
ΕΣ	5,89	5,78	5,00	1,05
ΕΛ	209,95	326,68	317,18	232,80
ΙΣ	1.378,23	1.985,66	1.597,27	1.189,29
ΙΡ	372,76	375,29	364,26	375,74
ΦΙ	28,42	39,55	44,66	12,97
ΓΑ	876,37	875,58	802,53	771,15
ΚΡ	10,95	66,01	59,99	48,85
ΟΥ	82,13	133,97	126,44	93,72

¹⁴ Τα στοιχεία στο παράρτημα Ι α) και β) βασίζονται σε δεδομένα της χειμερινής εκτίμησης επάρκειας δυνάμει του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 που διενήργησε το ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΔΔΣΜ-ηλ), εξαιρουμένης της Μάλτας στην οποία η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας βασίζεται αποκλειστικά σε παραδόσεις ΥΦΑ χωρίς σημαντική δυναμικότητα αποθήκευσης. Δεδομένης της ιδιαιτερότητας του αερίου χαμηλής θερμογόνου δύναμης, οι τιμές για τις Κάτω Χώρες στον παρόντα πίνακα θα πρέπει να πολλαπλασιαστούν με συντελεστή μετατροπής 37,89 διαιρούμενο διά του 35,17. Στο παράρτημα Ι α) παρουσιάζονται ξεχωριστά οι μηνιαίες ποσότητες που υπολογίστηκαν από το ΕΔΔΣΜ-ηλ για τους μήνες από τον Δεκέμβριο 2022 έως τον Μάρτιο 2023. Τα στοιχεία του πίνακα 1 β) για τους μήνες από τον Απρίλιο 2023 έως τον Δεκέμβριο 2023 αντιπροσωπεύουν τον μέσο όρο των τιμών κατά την περίοδο μεταξύ Δεκεμβρίου 2022 και Μαρτίου 2023.

IT	2.166,46	3.304,99	3.110,79	2.774,67
ΛΕ	89,26	83,56	84,96	66,19
ΛΙ	16,13	20,22	18,81	4,21
ΛΞ	-	-	-	-
ΜΑ	32,88	34,84	31,43	33,02
ΚΧ	684,26	762,31	556,26	480,31
ΠΛ	158,14	158,64	136,97	148,64
ΠΡ	409,97	415,22	368,54	401,32
ΡΜ	130,35	179,35	162,41	159,71
ΣΝ	12,98	15,15	13,35	12,80
ΣΚ	33,99	47,26	34,80	34,76
ΣΔ	18,05	18,61	17,71	15,76

β) Μέγιστες κρίσιμες ποσότητες αερίου για την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια σύμφωνα με το άρθρο 27 για την περίοδο μεταξύ Απριλίου 2023 και Δεκεμβρίου 2023

Τιμές σε mcm	Μηνιαία τιμή
ΑΥ	140,66
ΒΕ	409,89
ΒΛ	64,40
ΚΥ	-
ΤΣ	32,50
ΓΕ	2.116,11
ΔΑ	267,00
ΕΣ	4,43
ΕΛ	271,65
ΙΣ	1.537,61
ΙΡ	372,01
ΦΙ	31,40
ΓΑ	831,41
ΚΡ	46,45
ΟΥ	109,06
ΙΤ	2.839,23
ΛΕ	80,99
ΛΙ	14,84
ΛΞ	-
ΜΑ	33,03
ΚΧ	620,79
ΠΛ	150,60

ΠΡ	398,76
ΡΜ	157,96
ΣΝ	13,57
ΣΚ	37,70
ΣΔ	17,53

Παράρτημα II

Υποδομές ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια του εφοδιασμού σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 2 στοιχείο δ)

Τομέας	Υποτομέας	
I Ενέργεια	1. Ηλεκτρική ενέργεια	Υποδομές και εγκαταστάσεις παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σε σχέση με την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας
	2. Πετρέλαιο	Παραγωγή, διύλιση, επεξεργασία, αποθήκευση και διανομή πετρελαίου μέσω αγωγών
	3. Αέριο	Παραγωγή, διύλιση, επεξεργασία, αποθήκευση και διανομή αερίου μέσω αγωγών Τερματικοί σταθμοί ΥΦΑ
II Μεταφορές	4. Οδικές μεταφορές	
	5. Σιδηροδρομικές μεταφορές	
	6. Αεροπορικές μεταφορές	